
Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020

**Regulamin naboru wniosków
Ośrodków Pomocy Społecznej
oraz Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie
na lata 2015 – 2017 - tryb pozakonkursowy**

Działanie 7.1

Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej

Numer naboru: RPZP.07.01.00-IP.02-32-P02/15

Zatwierdzono

(Wersja 1.0)

Szczecin, dnia 5 października 2015 roku

SPIS TREŚCI

WYKAZ SKRÓTÓW:	3
SŁOWNIK POJĘĆ	5
I. PRZYGOTOWANIE PROJEKTÓW	7
1.1 CEL I KONTEKST REGULAMINU NABORU	7
1.2 TYPY PROJEKTÓW I GRUPY DOCELOWE	8
1.3 PODMIOTY UPRAWNIONE DO UBIEGANIA SIĘ O DOFINANSOWANIE PROJEKTU	11
1.4 KWOTA ŚRODKÓW PRZEZNACZONA NA DOFINANSOWANIE PROJEKTÓW	13
1.5 KRYTERIA WYBORU PROJEKTÓW	13
1.5.1 KRYTERIA DOPUSZCZALNOŚCI.....	14
1.5.2 KRYTERIA ADMINISTRACYJNOŚCI.....	20
1.5.3 KRYTERIA WYKONALNOŚCI.....	23
II. WYMAGANIA	26
2.1. PROCEDURA NABORU PROJEKTÓW POZAKONKURSOWYCH DO REALIZACJI	26
2.2 SPOSÓB PRZYGOTOWANIA I SKŁADANIA WNIOSKU	27
2.3 WYMAGANIA CZASOWE.....	31
2.4 WYMAGANIA FINANSOWE I FORMY FINANSOWANIA	31
2.5 WYMAGANE REZULTATY	31
2.6 WYMAGANIA DOTYCZĄCE PARTNERSTWA.....	34
2.6.1 WSPÓLPRACA Z PUBLICZNYMI SŁUŻBAMI ZATRUDNIENIA	34
2.6.2 INNE, MOŻLIWE FORMY PARTNERSTWA W RAMACH PROJEKTU TRYBU POZAKONKURSOWEGO	36
III SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE O REALIZACJI PROJEKTÓW	37
3.1 PODSTAWOWE ZASADY UDZIELANIA DOFINANSOWANIA	37
3.1.1 UMOWA O DOFINANSOWANIE	37
3.1.2 KRYTERIA PODZIAŁU ŚRODKÓW NA LATA 2015-2017	39
3.1.3 ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROJEKTÓW TRYBU POZAKONKURSOWEGO	41
3.1.4 ZASADY KONSTRUOWANIA BUDŻETU PROJEKTÓW TRYBU POZAKONKURSOWEGO	41
3.1.5 WKŁAD WŁASNY	44
3.1.6 SZCZEGÓŁOWY BUDŻET PROJEKTU	46
3.1.7 WYDATEK KWALIFIKOWALNY	47
3.1.8 KOSZTY BEZPOŚREDNIE I POŚREDNIE	48
3.1.9 CROSS - FINANCING	50
3.1.10 ŚRODKI TRWAŁE	51
3.1.11 UPROSZCZONE METODY ROZLICZANIA WYDATKÓW W PROJEKTACH FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW EFS	51
3.1.12 ZLECANIE ZADAŃ MERYTORYCZNYCH W PROJEKTACH POZAKONKURSOWYCH	53
3.1.13 ROZLICZANIE I MONITOROWANIE PROJEKTÓW TRYBU POZAKONKURSOWEGO	53
3.1.14 POMOC PUBLICZNA	56
3.2 EFEKTYWNOŚĆ SPOŁECZNO - ZATRUDNIENIOWA	57
3.3 SPOSÓB REALIZACJI PROJEKTU NA RZECZ ROZWOJU FORM AKTYWNEJ INTEGRACJI ORAZ UPOWSZECHNIANIA AKTYWNEJ INTEGRACJI I PRACY SOCJALNEJ	59
3.3.1 WYMOGI WZGLĘDEM WNIOSKODAWCÓW REALIZUJĄCYCH PROJEKTY W TRYBIE POZAKONKURSOWYM... ..	59
3.3.2 ZADANIA WNIOSKODAWCÓW – OŚRODKÓW POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ POWIATOWYCH CENTRÓW POMOCY RODZINIE W PROJEKCIE POZAKONKURSOWYM NA RZECZ ROZWOJU I UPOWSZECHNIANIA FORM AKTYWNEJ INTEGRACJI.....	62
3.3.3 WYKORZYSTANIE FORM AKTYWNEJ INTEGRACJI	62
IV INFORMACJE OGÓLNE	75
4.1 INFORMACJE O NABORZE	75
4.2 PODSTAWA PRAWNA I DOKUMENTY PROGRAMOWE	75
4.3 KONTAKT I DODATKOWE INFORMACJE	78
V. ZAŁĄCZNIKI	79

Wykaz skrótów:

CIS – Centrum Integracji Społecznej

CT – Cel Tematyczny

EFS – Europejski Fundusz Społeczny

IP – Instytucja Pośrednicząca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Zachodniopomorskiego 2014 - 2020

IZ – Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Zachodniopomorskiego 2014 - 2020

LPR – Lokalny Program Rewitalizacji

LSI – Lokalny System Informatyczny, zapewniony przez IZ do obsługi RPO WZ

KIS – Klub Integracji Społecznej

MiR – Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju

OPS – Ośrodek Pomocy Społecznej

PAL – Program Aktywności Lokalnej

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

PFRON – Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

PI – Priorytet Inwestycyjny

PO PŻ – Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020

PUP – Powiatowy Urząd Pracy

RPO WZ – Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020

SL 2014 – Centralny System Teleinformatyczny

SOOP – Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020

UE – Unia Europejska

WTZ – warsztat terapii zajęciowej

WUP – Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie

WZ – Województwo Zachodniopomorskie

Słownik pojęć

Ilekróć w niniejszym *Regulaminie* jest mowa o:

Beneficjencie – oznacza to podmiot, o którym mowa w art. 2 pkt 10 lub w art. 63 rozporządzenia ogólnego;

Cross - finansingu – oznacza to mechanizm zdefiniowany w Wytycznych Ministra Infrastruktury

i Rozwoju w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020;

Instytucji Certyfikującej – oznacza to wyznaczoną komórkę organizacyjną w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Zachodniopomorskiego realizującą zadania związane z certyfikacją, o których mowa w art. 9 ust. 2 pkt 6 ustawy;

Instytucji Pośredniczącej – oznacza to Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie;

Instytucji Zarządzającej – oznacza to Instytucję Zarządzającą RPO WZ, tj. Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego;

Interpretacji horyzontalnej – oznacza to interpretacje, wyjaśnienia i objaśnienia zagadnień ogólnych wydawane przez Instytucję Zarządzającą RPO WZ, które mają znaczenie dla realizacji RPO WZ, związanych ze stosowaniem właściwych przepisów prawa powszechnie obowiązującego, wytycznych, komunikatów i innych tego typu dokumentów opracowywanych przez instytucje zewnętrzne, w tym zwłaszcza ministra właściwego ds. rozwoju oraz Komisję Europejską;

Komitecie Monitorującym – oznacza to Komitet Monitorujący Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014 – 2020;

Kontrakcie – oznacza to kontrakt socjalny o którym mowa w art. 108 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;

Portal – portal internetowy funduszy europejskich, o którym mowa w art.115 ust.1 lit. b rozporządzenia ogólnego;

Programie – oznacza to narzędzie równoznaczne kontraktowi socjalnemu;

Programie Aktywizacja i Integracja – oznacza to program o którym mowa w art. 62a Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;

Rozporządzeniu ogólnym – oznacza to *rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich*

oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320);

Systemie realizacji RPO WZ – oznacza to system realizacji, zgodny z przepisami art. 6 ustawy, zawierający warunki i procedury obowiązujące instytucje uczestniczące w realizacji RPO WZ, którego podstawę stanowią w szczególności przepisy prawa powszechnie obowiązującego, wytyczne horyzontalne, o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt 3 ustawy, wytyczne programowe, SOOP RPO WZ, Opis Funkcji i Procedur Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego, instrukcje wykonawcze Instytucji Zarządzającej oraz Instytucji Pośredniczących, a także interpretacje horyzontalne przyjmowane przez Instytucję Zarządzającą;

Ustawie – oznacza to ustawę z dnia 11 lipca 2014 r. *o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020* (Dz. U. 2014 poz. 1146);

Wnioskodawcy – oznacza to podmiot, o którym mowa w art. 2 pkt 28 ustawy;

Wytycznych programowych – oznacza to wytyczne przyjęte przez Instytucję Zarządzającą regulujące kwestie szczegółowe dotyczące realizacji RPO WZ, o których mowa w art. 7 ust. 1 ustawy.

I. PRZYGOTOWANIE PROJEKTÓW

1.1 Cel i kontekst Regulaminu naboru

1.1.1 *Regulamin naboru wniosków Ośrodków Pomocy Społecznej oraz Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie na lata 2015-2017 – tryb pozakonkursowy*, finansowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020, zwany dalej „Regulaminem” określa warunki uczestnictwa w naborze, zasady jego ogłaszania, sposób sporządzania i składania wniosku o dofinansowanie, procedurę wyboru projektów do realizacji, jak również zasady finansowania oraz sposób realizacji ww. projektów.

1.1.2 Przedmiotem naboru są projekty określone dla *Działania 7.1 Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej*, Osi priorytetowej VII *Włączenie społeczne* współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 realizowane przez Ośrodki Pomocy Społecznej oraz Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie z województwa zachodniopomorskiego, przyczyniające się do aktywnej integracji osób zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym zwiększająca ich zatrudnienie.

Projekty składane w ramach niniejszego naboru muszą wpisywać się w założenia:

Priorytetu Inwestycyjnego 9i: Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie.

Celu Tematycznego 9: Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją.

1.1.3 Zastosowanie pozakonkursowego trybu wyboru projektów w odniesieniu do realizacji projektów przez Ośrodki Pomocy Społecznej oraz Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie z terenu województwa zachodniopomorskiego ma miejsce w związku z faktem zaistnienia okoliczności wskazanych w art. 38 ustawy, tj. wnioskodawcą danego projektu, ze względu na jego charakter lub cel, może być wyłącznie podmiot jednoznacznie określony przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu

1.2 Typy projektów i grupy docelowe

1.2.1 W ramach Działania 7.1 *Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej* RPO WZ wsparciem może zostać objęty typ projektu nr 2 tj.:

Rozwój form aktywnej integracji oraz upowszechnianie aktywnej integracji i pracy socjalnej przez ośrodki pomocy społecznej oraz powiatowe centra pomocy rodzinie¹ z wykorzystaniem usług aktywnej integracji o charakterze²:

- a) społecznym, których celem jest przywrócenie lub wzmocnienie kompetencji społecznych, zaradności, samodzielności i aktywności społecznej,
- b) zawodowym³, których celem jest pomoc w podjęciu decyzji dotyczącej wyboru lub zmiany zawodu, wyposażenie w kompetencje i kwalifikacje zawodowe oraz umiejętności pożądane na rynku pracy, pomoc w utrzymaniu zatrudnienia⁴,
- c) edukacyjnym, których celem jest wzrost poziomu wykształcenia lub jego dostosowanie do potrzeb rynku pracy,
- d) zdrowotnym, których celem jest wyeliminowanie lub złagodzenie barier zdrowotnych utrudniających funkcjonowanie w społeczeństwie lub powodujących oddalenie od rynku pracy.

1.2.2 Grupy docelowe/ostateczni odbiorcy wsparcia:

- a) osoby zagrożone ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym, w tym osoby bezrobotne, które zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy znajdują się w trzeciej grupie osób - tzw. oddalonych od rynku pracy;
- b) otoczenie osób zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym (w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne dla udzielanego wsparcia osobom zagrożonym

¹ Praca socjalna jest traktowana jako instrument aktywnej integracji o charakterze społecznym i obowiązkowo stosowana w projektach przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej. Projekty obejmujące wyłącznie pracę socjalną nie są możliwe do realizacji.

² W przypadku wsparcia osób bezrobotnych, w ramach projektów OPS i PCPR wsparciem są obejmowane osoby bezrobotne, które korzystają z pomocy społecznej lub bezrobotne zakwalifikowane do III profilu pomocy zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. W przypadku wsparcia osób bezrobotnych zakwalifikowanych do III profilu pomocy wsparcie jest realizowane na podstawie Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w ww. ustawie.

³ Wdrożenie w ramach projektu instrumentów aktywizacji zawodowej odbywa się wyłącznie przez podmioty wyspecjalizowane w zakresie aktywizacji zawodowej. Usługi aktywnej integracji zawodowej są realizowane w szczególności przez:

- a) PUP i inne instytucje rynku pracy, o których mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, w szczególności w ramach Programu Aktywizacja i Integracja;
- b) CIS i KIS;
- c) spółdzielnie socjalne, o których mowa w ustawie z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych;
- d) organizacje pozarządowe, o których mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

⁴ Zaplanowane w ramach projektu działania w zakresie aktywizacji zawodowej nie mogą stanowić pierwszego elementu wsparcia w ramach ścieżki reintegracyjnej.

ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym).

1.2.3 W ramach RPO WZ nie przewiduje się wsparcia dla osób odbywających kare pozbawienia wolności (wsparcie udziela się wyłącznie w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020).

1.2.4 Wsparciem mogą zostać objęte:

- a) osoby lub rodziny lub środowiska zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz środowiska lub lokalne społeczności zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w związku z rewitalizacją obszarów zdegradowanych,
o której mowa w *Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020*;
- b) osoby lub rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym doświadczające wielokrotnego wykluczenia społecznego, rozumianego jako wykluczenie z powodu więcej niż jednej z przesłanek, o których mowa w rozdziale 3 pkt 11 *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020*;
- c) osoby o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności oraz osoby z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z niepełnosprawnością intelektualną oraz osoby z zaburzeniami psychicznymi;
- d) osoby korzystające z PO PŻ.

1.2.5 Zgodnie z definicją osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym zawartą w *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020*, są to:

- a) osoby lub rodziny korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej lub kwalifikujące się do objęcia wsparciem pomocy społecznej, tj. spełniające co najmniej jedną z przesłanek określonych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2015, poz..163, z późn. zm); osoby, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. 2011, Nr 43, poz. 225, z późn. zm);

- b) osoby przebywające w pieczy zastępczej lub opuszczające pieczę zastępczą oraz rodziny przeżywające trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, o których mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* (Dz. U. 2015, poz.332,z późn. zm.);
- c) osoby nieletnie, wobec których zastosowano środki zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. *o postępowaniu w sprawach nieletnich* (Dz. U. z 2014 r. poz. 382, z późn. zm);
- d) osoby przebywające w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, o których mowa w ustawie z dnia 7 września 1991 r. *o systemie oświaty* (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.); osoby z niepełnosprawnością – osoby niepełnosprawne w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. *o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych* (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.), a także osoby z zaburzeniami psychicznymi, w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375, z późn. zm);
- e) rodziny z dzieckiem z niepełnosprawnością, o ile co najmniej jeden z rodziców lub opiekunów nie pracuje ze względu na konieczność sprawowania opieki nad dzieckiem z niepełnosprawnością;
- f) osoby zakwalifikowane do III profilu pomocy, zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (Dz. U. z 2015 r. poz. 149, z późn. zm.);
- g) osoby niesamodzielne;
- h) osoby bezdomne lub dotknięte wykluczeniem z dostępu do mieszkań w rozumieniu Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie monitorowania postępu rzeczowego i realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020;
- i) osoby korzystające z PO PŻ.

1.2.6 Osobami z otoczenia są:

- a) członkowie rodziny uczestnika projektu (małżonek/małżonka, dzieci, rodzice), jeśli zamieszkują wspólnie i prowadzą wspólne gospodarstwo domowe; mieszkańcy i sąsiedzi zamieszkujący wspólnie w bloku, osiedlu, dzielnicy;

- b) osoby ze wspólnego środowiska pracy;
- c) osoby należące do tych samych kategorii społecznych, związane środowiskowo z klientem projektu, (ale nieobjęte wprost projektem), np. osoby niepełnosprawne, rodzice samotnie wychowujących dzieci.

1.2.7 Zgodnie z *Wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020*, w celu zapewnienia możliwości pełnego uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami w projektach, należy zastosować mechanizm racjonalnych usprawnień.⁵ Jednocześnie łączny koszt racjonalnych usprawnień na jednego uczestnika w projekcie nie może przekroczyć 12 tys. PLN.

1.3 Podmioty uprawnione do ubiegania się o dofinansowanie projektu

1.3.1 O dofinansowanie projektu w trybie pozakonkursowym w ramach *Działania 7.1 Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej* mogą ubiegać się wyłącznie Ośrodki Pomocy Społecznej (OPS) oraz Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie (PCPR) z województwa zachodniopomorskiego.

1.3.2 W miastach na prawach powiatu beneficjentami projektu są **Miejskie Ośrodki Pomocy Społecznej (Miejskie Ośrodki Pomocy Rodzinie)**, realizujące działania zarówno gminy jak i powiatu. W dalszej części dokumentu, gdy jest mowa o zadaniach OPS lub PCPR, rozumie się przez to również zadania i uprawnienia tych jednostek.

Jednostkami realizującymi projekt w trybie pozakonkursowym są następujące podmioty:

Gminne jednostki organizacyjne – ośrodki pomocy społecznej, o których mowa w art. 110 Ustawy o pomocy społecznej oraz powiatowe jednostki organizacyjne - powiatowe centra pomocy rodzinie, o których mowa w art. 112 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz art. 182 ust 2 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, działające na rzecz aktywizacji osób:

⁵Mechanizm racjonalnych usprawnień– konieczne i odpowiednie zmiany oraz dostosowania, nienakładające nieproporcjonalnego lub nadmiernego obciążenia, rozpatrywane osobno dla każdego konkretnego przypadku, w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami możliwości korzystania z wszelkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz ich wykonywania na zasadzie równości z innymi osobami.

- a) bezrobotnych (w przypadku wsparcia osób bezrobotnych, w ramach projektów OPS i PCPR wsparciem są obejmowane osoby bezrobotne, które korzystają z pomocy społecznej lub bezrobotne zakwalifikowane do III profilu pomocy zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. W przypadku wsparcia osób bezrobotnych zakwalifikowanych do III profilu pomocy wsparcie jest realizowane na podstawie Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w ww. ustawie.(podrozdział 4.6 pkt 4). i/lub
- b) nieaktywnych zawodowo i/lub
- c) zatrudnionych (osoby zatrudnione mogą być uczestnikami projektu pod warunkiem, że stanowią nie więcej niż 50% grupy docelowej w projekcie), zagrożonych wykluczeniem społecznym z co najmniej jednego z powodów określonych w art. 7 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, które jednocześnie są osobami w wieku aktywności zawodowej (15 – 64 lata), korzystającymi ze świadczeń pomocy społecznej w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej (przez osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej rozumie się osoby otrzymujące zarówno świadczenia pieniężne i/lub niepieniężne z OPS (np. praca socjalna), a także osoby korzystające ze świadczeń (usług) PCPR, w tym realizowanych finansowanych na podstawie przepisów ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Okres korzystania ze świadczeń nie jest określony - decyzję w zakresie wyboru osób do projektu podejmuje beneficjent (może to być zatem trwałe korzystanie ze świadczeń pomocy społecznej jak również korzystanie na okoliczność projektu);
- d) osób traktowanych, jako otoczenie osób wykluczonych społecznie, o których mowa w ppkt a - c., przez co rozumie się osoby spokrewnione lub niespokrewnione z osobami zagrożonymi ubóstwem lub wykluczeniem społecznym wspólnie zamieszkujące i gospodarujące, a także inne osoby z najbliższego środowiska osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Za otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym można uznać wszystkie osoby, których udział w projekcie jest niezbędny dla skutecznego wsparcia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym; do otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym należą także osoby sprawujące rodzinną pieczę zastępczą lub kandydaci do sprawowania rodzinnej pieczy zastępczej, osoby prowadzące rodzinne domy dziecka i dyrektorzy placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego.

1.3.3 W związku z faktem, iż OPS oraz PCPR są jednostkami organizacyjnymi, we wniosku o dofinansowanie, w części II Wnioskodawca (*Beneficjent*), w wierszach od 2.1 do 2.5 należy wpisać dane jednostki nadrzędnej oraz nazwę jednostki realizującej, np. Powiat Goleniowski/ Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie. Natomiast w wierszu 2.6 dane osoby uprawnionej do podejmowania decyzji wiążących w imieniu wnioskodawcy zgodnie z upoważnieniem lub pełnomocnictwem.

1.3.4 O dofinansowanie nie mogą ubiegać się podmioty, które podlegają wykluczeniu z możliwości otrzymania dofinansowania, w tym wykluczeniu, o którym mowa w art. 207 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

1.4 Kwota środków przeznaczona na dofinansowanie projektów

1.4.1 Kwota przeznaczona na dofinansowanie realizacji projektów pozakonkursowych Ośrodków Pomocy Społecznej i Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie na lata 2015-2017 w ramach Działania 7.1 RPO WZ wynosi **75 000 000,00 PLN, w tym:**

- **70%** alokacji na projekty w trybie pozakonkursowym gmin, oraz
- **30%** alokacji na projekty w trybie pozakonkursowym powiatów.

1.4.2 Wnioski o dofinansowanie projektów pozakonkursowych OPS/PCPR powinny zostać przygotowane na wartość zgodną z kwotą wskazaną w załączniku nr 5.8 *Algorytm podziału środków finansowych projektów trybu pozakonkursowego Ośrodków Pomocy Społecznej oraz Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie z terenu województwa zachodniopomorskiego.*

1.4.3 Jednostkowa wysokość premii finansowej przyznanej z tytułu realizacji projektu w partnerstwie stanowi **20%** sumy wartości projektów realizowanych przez gminy w danym powiecie. Pulę środków przeznaczonych na premię finansową z tytułu realizacji projektu w partnerstwie powiększają środki niewykorzystane przez powiaty, które nie utworzyły partnerstwa na zasadach określonych w części 2.6 niniejszego Regulaminu.

1.5 Kryteria wyboru projektów

Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie, jako Instytucja Pośrednicząca RPO WZ, dokonuje oceny wniosku, podczas której sprawdzane jest, czy wniosek spełnia kryteria dopuszczalności, administracyjności i wykonalności, określone dla danego naboru. Ocena odbywa się w oparciu o *Kartę oceny wniosku o dofinansowanie projektu pozakonkursowego Ośrodków Pomocy Społecznej oraz Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie*, stanowiącą Załącznik nr 5.3 do niniejszego dokumentu.

Ocena wniosku na podstawie ww. kryteriów oceny ma postać „0-1” tzn. „spełnia – nie spełnia”. Weryfikacja zostanie przeprowadzona na podstawie deklaracji zawartej we wniosku o dofinansowanie.

1.5.1 Kryteria dopuszczalności

1.5.1.1 W ramach trybu pozakonkursowego *Działania 7.1 Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej*, stosowane są następujące kryteria dopuszczalności:

Kryteria dopuszczalności			
L.p.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium
1.	Zgodność z celem szczegółowym i rezultatami priorytetu inwestycyjnego	Projekt jest zgodny z właściwym celem szczegółowym <i>RPO WZ 2014-2020</i> oraz ze wskaźnikami priorytetu inwestycyjnego.	<p>- w części 3.1.1 wniosku o dofinansowanie projektu należy wskazać cel szczegółowy RPO WZ do którego osiągnięcia przyczyni się realizacja projektu;</p> <p>- w części 3.1.1 należy wskazać cel: <i>Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym zwiększająca ich zatrudnienie;</i></p> <p>- w części 3.1.3 wniosku o dofinansowanie projektu należy określić wskaźniki rezultatów i produktów</p> <p>Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Projekty niespełniające kryterium są odrzucane⁶.</p> <p>Ocena spełniania kryterium polega na przypisaniu wartości logicznych „tak”, „nie”.</p>
2.	Zgodność z typami projektu	Projekt jest zgodny z typem projektu wskazanym w SOOP RPO WZ 2014-2020, tj.: <i>Rozwój form aktywnej integracji</i>	<p>Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Projekty niespełniające kryterium</p>

⁶ W związku z faktem, iż nabór nr RPZP.07.01.00-IP.02-32-P02/15 odbywa się w trybie pozakonkursowym, projekty, które nie spełniają któregokolwiek z kryteriów wyboru są przekazywane do poprawy.

		<p>oraz upowszechnianie aktywnej integracji i pracy socjalnej przez ośrodki pomocy społecznej oraz powiatowe centra pomocy rodzinie.</p> <p>Opis projektu wskazuje na zgodność ze wskazanym przez Wnioskodawcę typem projektu, grupą docelową.</p> <p>Charakter przewidywanych działań, wskaźniki produktu, wydatki kwalifikowalne dają pewność, że mamy do czynienia z typem projektu zaplanowanym do wsparcia w ramach SOOP RPO WZ 2014-2020.</p>	<p>są odrzucane⁷.</p> <p>Ocena spełniania kryterium polega na przypisaniu wartości logicznych „tak”, „nie”.</p>
3.	Zgodność z wymogami pomocy publicznej i/lub pomocy <i>de minimis</i>	Projekt jest zgodny z regułami pomocy publicznej i/lub pomocy <i>de minimis</i> .	<p>„Projekt jest zgodny regułami pomocy publicznej i/lub pomocy <i>de minimis</i> – możliwe jest udzielenie pomocy publicznej.</p> <p>Wnioskodawca ubiega się o pomoc publiczną. Zakres udzielanej pomocy jest możliwy do objęcia wsparciem zgodnie z programem pomocowym. Wnioskodawca jest uprawniony do otrzymania pomocy publicznej zgodnie Programem pomocowym przygotowanym przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego na podstawie Rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i> oraz Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu. Spełniony jest efekt zachęty. Maksymalne poziomy</p>

⁷ W związku z faktem, iż nabór nr RPZP.07.01.00-IP.02-32-P02/15 odbywa się w trybie pozakonkursowym, projekty, które nie spełniają któregokolwiek z kryteriów wyboru są przekazywane do poprawy.

			<p>pomocy i wielkość pomocy są zgodne z w/w rozporządzeniem.”</p> <p>Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Projekty niespełniające kryterium są odrzucane⁸.</p> <p>Ocena spełniania kryterium polega na przypisaniu wartości logicznych „tak”, „nie”.</p>
4.	Zgodność z zasadami horyzontalnymi	<p>Projekt jest zgodny z właściwymi politykami i zasadami wspólnotowymi:</p> <p>a) partnerstwa i wielopoziomowego zarządzania,</p> <p>b) zrównoważonego rozwoju,</p> <p>c) promowania i realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji.</p>	<p>Aby kryterium było spełnione, Wnioskodawca powinien zwrócić szczególną uwagę na to, czy projekt jest zgodny z zasadą równości szans kobiet i mężczyzn; we wzorze Karty oceny znajdują się pytania szczegółowo sprawdzające tę kwestię. Uznaje się, że projekt spełnia tę zasadę gdy uzyska minimum 3 punkty w ramach 5 pytań.</p> <p>Jeśli projekt jest zgodny z zasadą równości szans kobiet i mężczyzn, nie oznacza to automatycznej zgodności z pozostałymi politykami i zasadami wspólnotowym.</p> <p>Wnioskodawca zobligowany jest zapewnić możliwość udziału w projekcie osobom niepełnosprawnym; odpowiednie działania należy podjąć w ramach realizowanych projektów - np. miejsce realizacji projektu winno być pozbawione barier architektonicznych, sprzęt używany w projekcie winien być dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych, w projekcie zaplanowano wsparcie w postaci zatrudnienia asystenta osoby niepełnosprawnej itp.);</p> <p>Przy zakupie artykułów</p>

⁸ W związku z faktem, iż nabór nr RPZP.07.01.00-IP.02-32-P02/15 odbywa się w trybie pozakonkursowym, projekty, które nie spełniają któregokolwiek z kryteriów wyboru są przekazywane do poprawy.

			<p>promocyjnych i materiałów biurowych należy rozważyć wybór produktów zgodnych z zasadą Fair trade lub produktów ekologicznych.</p> <p>Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Projekty niespełniające kryterium są odrzucane⁹.</p> <p>Ocena spełniania kryterium polega na przypisaniu wartości logicznych „tak”, „nie”.</p>
5.	Kwalifikowalność Partnera	<p>Partner/rzy (o ile nie są jednostkami sektora finansów publicznych) nie podlega/ją wykluczeniu z możliwości ubiegania się o dofinansowanie, w tym wykluczeniu, o którym mowa w art. 207 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r., o finansach publicznych.</p> <p>Partner/rzy (o ile nie są jednostkami sektora finansów publicznych) zgodnie ze <i>Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych RPO WZ 2014-2020</i> jest/są podmiotem/ami uprawnionym/i do ubiegania się o dofinansowanie w ramach typu projektu, w którym ogłoszony został nabór.</p>	<p>Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Projekty niespełniające kryterium są odrzucane¹⁰.</p> <p>Ocena spełniania kryterium polega na przypisaniu wartości logicznych „tak”, „nie”.</p>
6.	Poprawność grupy docelowej	<p>1. W zakresie zaplanowanych działań względem osób o statusie bezrobotnego, wsparcie jest obligatoryjnie skonsultowane z Powiatowym Urzędem Pracy działającym na obszarze powiatu, na którym realizowany jest projekt.</p>	<p>1. Kryterium obliguje do zapewnienia demarkacji pomiędzy CT 8 a CT 9 w zakresie wsparcia osób bezrobotnych, Wnioskodawca zapewnia, że w ramach projektu pozakonkursowego wsparcie jest kierowane do osób, wobec których zastosowanie wyłącznie instrumentów i usług rynku pracy</p>

⁹ W związku z faktem, iż nabór nr RPZP.07.01.00-IP.02-32-P02/15 odbywa się w trybie pozakonkursowym, projekty, które nie spełniają któregokolwiek z kryteriów wyboru są przekazywane do poprawy.

¹⁰ W związku z faktem, iż nabór nr RPZP.07.01.00-IP.02-32-P02/15 odbywa się w trybie pozakonkursowym, projekty, które nie spełniają któregokolwiek z kryteriów wyboru są przekazywane do poprawy.

		<p>2. Grupę docelową w projekcie, w części realizowanej przez ośrodek pomocy społecznej, stanowią co najmniej 10% osoby niepełnosprawne.</p> <p>3. Projekt, w części realizowanej przez powiatowe centrum pomocy rodzinie, skierowany jest do osób niepełnosprawnych w proporcji co najmniej takiej samej jak proporcja osób niepełnosprawnych będących klientami danego powiatowego centrum pomocy rodzinie, w stosunku do ogólnej liczby wszystkich klientów danego powiatowego centrum pomocy rodzinie (według stanu na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie).</p>	<p>jest niewystarczające i istnieje konieczność zastosowania w pierwszej kolejności instrumentów aktywnej integracji o charakterze społecznym; Informacje potwierdzające konieczność zastosowania wobec uczestników projektu, w pierwszej kolejności instrumentu aktywizacji społecznej powinny się znaleźć w punkcie 3.2 wniosku o dofinansowanie projektu.</p> <p>2. Kryterium obliguje do uwzględnienia w grupie docelowej projektu co najmniej 10% osób niepełnosprawnych w odniesieniu do grupy docelowej ogółem; Informację dotyczącą procentowej liczby osób niepełnosprawnych objętych wsparciem należy uwzględnić w części 3.2 wniosku o dofinansowanie projektu.</p> <p>3. Kryterium dotyczy projektów realizowanych przez PCPR lub projektów partnerskich, w których liderem lub partnerem jest PCPR; Za klienta (ON) uznaje się osobę w wieku aktywności zawodowej, której przyznano pomoc w formie finansowej; Wskaźnik proporcji należy ustalać w odniesieniu do stanu (ilości klientów) na dzień 30 listopada 2014 r.; Informację dotyczącą spełnienia kryterium należy zawrzeć w części 3.2 wniosku o dofinansowanie projektu.</p> <p>Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Projekty niespełniające kryterium są odrzucane¹¹.</p> <p>Ocena spełniania kryterium polega</p>
--	--	--	--

¹¹ W związku z faktem, iż nabór nr RPZP.07.01.00-IP.02-32-P02/15 odbywa się w trybie pozakonkursowym, projekty, które nie spełniają któregokolwiek z kryteriów wyboru są przekazywane do poprawy.

			na przypisaniu wartości logicznych „tak”, „nie”.
7.	Efektywność społeczno - zatrudnieniowa	Projekt zakłada osiągnięcie wskaźnika efektywności społeczno - zatrudnieniowej dla uczestników na poziomie co najmniej: <ul style="list-style-type: none"> – 56% w odniesieniu do osób lub środowisk zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (w tym minimalny poziom efektywności zatrudnieniowej – 22%), – 46% w odniesieniu do osób o znacznym stopniu niepełnosprawności, osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi (w tym minimalny poziom efektywności zatrudnieniowej – 12%).¹² 	Zgodnie z zapisami pkt. 3.2 Efektywność społeczno - zatrudnieniowa niniejszego <i>Regulaminu</i> . Kryterium weryfikowane będzie na podstawie zapisów zawartych w części 3.1.3 wniosku o dofinansowanie. Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania. Projekty niespełniające kryterium są odrzucane ¹³ . Ocena spełniania kryterium polega na przypisaniu wartości logicznych „tak”, „nie”.
8.	Zgodność wsparcia	1. Programy aktywności lokalnej, zaplanowane w ramach projektu, są obligatoryjnie powiązane z działaniami rewitalizacji i realizowane są poprzez usługi aktywnej integracji, w tym pracę socjalną ze społecznością lokalną, animację lokalną lub organizowanie społeczności lokalnej. Projekty uwzględniające realizację programów aktywności lokalnej,	Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania. Projekty niespełniające kryterium są odrzucane ¹⁴ . Ocena spełniania kryterium polega na przypisaniu wartości logicznych „tak”, „nie”.

¹² W odniesieniu do osób:

a) będących w pieczy zastępczej i opuszczających tę pieczę, o których mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,

b) nieletnich, wobec których zastosowano środki zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich,

c) przebywających w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, o których mowa w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty - do których są kierowane usługi aktywnej integracji nie ma obowiązku stosowania kryteriów efektywności społeczno-zatrudnieniowej.

¹³ W związku z faktem, iż nabór nr RPZP.07.01.00-IP.02-32-P02/15 odbywa się w trybie pozakonkursowym, projekty, które nie spełniają któregokolwiek z kryteriów wyboru są przekazywane do poprawy.

¹⁴ W związku z faktem, iż nabór nr RPZP.07.01.00-IP.02-32-P02/15 odbywa się w trybie pozakonkursowym, projekty, które nie spełniają któregokolwiek z kryteriów wyboru są przekazywane do poprawy.

		<p>obligatoryjnie przewidują wsparcie dla osób lub rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz środowisk lub lokalnych społeczności zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w związku z rewitalizacją obszarów zdegradowanych, o której mowa w <i>Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020</i>.</p> <p>2. Wnioskodawca zaplanował wniesienie wkładu własnego w wysokości nie mniejszej niż 15% wartości projektu.</p>	
9.	Zgodność realizacji projektu przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie	<p>Jeżeli projekt rozpoczął się przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie, to przestrzegano obowiązujących przepisów prawa dotyczących danego projektu.</p> <p>Czy projekt nie zakończył się przed złożeniem wniosku o dofinansowanie w rozumieniu rozporządzenia Ogólnego (1303/2013).</p>	<p>Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Projekty niespełniające kryterium są odrzucane¹⁵.</p> <p>Ocena spełniania kryterium polega na przypisaniu wartości logicznych „tak”, „nie”.</p>

1.5.2 Kryteria administracyjności

1.5.2.1 W ramach trybu pozakonkursowego *Działania 7.1 Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej*, stosowane są następujące kryteria administracyjności:

¹⁵ W związku z faktem, iż nabór nr RPZP.07.01.00-IP.02-32-P02/15 odbywa się w trybie pozakonkursowym, projekty, które nie spełniają któregokolwiek z kryteriów wyboru są przekazywane do poprawy.

Kryteria administracyjności			
L.p.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium
1.	Kompletność wniosku	<p>Wniosek jest kompletny i został sporządzony i złożony zgodnie z obowiązującą <i>Instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie</i> oraz z <i>Regulaminem naboru</i>.</p> <p>Wszystkie pola we wniosku są wypełnione w języku polskim i w taki sposób, że dają możliwość oceny merytorycznej wniosku.</p>	<p>Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Projekty niespełniające kryterium są odrzucane¹⁶.</p> <p>Ocena spełniania kryterium polega na przypisaniu wartości logicznych „tak”, „nie”.</p>
2.	Zgodność z kwalifikowalnością wydatków	<p>Wydatki w projekcie są zgodne z <i>Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności w okresie programowania 2014-2020</i>.</p>	<p>Wydatki w projekcie są zgodne z <i>Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności w okresie programowania 2014-2020</i>.</p> <p>Wnioskodawca, tworząc budżet projektu, musi zaplanować wszystkie wydatki zgodnie z zasadą efektywnego zarządzania finansami (tj. w sposób racjonalny i efektywny) i w oparciu o rozeznanie rynku.</p> <p>Wnioskodawca powinien dążyć do osiągnięcia rezultatów jak najniższym kosztem.</p> <p>W przypadku gdy którakolwiek z kategorii kosztów w ramach budżetu szczegółowego objęta jest regułą cross-financingu, stanowi zadanie zleczone w ramach projektu, lub środki trwałe należy odznaczyć odpowiednie pole w części V Szczegółowy budżet projektu.</p> <p>Spełnienie kryterium jest konieczne</p>

¹⁶ W związku z faktem, iż nabór nr RPZP.07.01.00-IP.02-32-P02/15 odbywa się w trybie pozakonkursowym, projekty, które nie spełniają któregokolwiek z kryteriów wyboru są przekazywane do poprawy.

			<p>do przyznania dofinansowania.</p> <p>Projekty niespełniające kryterium są odrzucane¹⁷.</p> <p>Ocena spełniania kryterium polega na przypisaniu wartości logicznych „tak”, „nie”.</p>
3.	Intensywność wsparcia	Wnioskowana kwota i poziom wsparcia są zgodne z zapisami <i>Regulaminu naboru</i> .	<p>Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Projekty niespełniające kryterium są odrzucane¹⁸.</p> <p>Ocena spełniania kryterium polega na przypisaniu wartości logicznych „tak”, „nie”.</p>
4.	Spójność wniosku i załączników	Opisy we wniosku oraz w załącznikach są ze sobą spójne, nie zawierają sprzecznych ze sobą kwestii.	<p>Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Projekty niespełniające kryterium są odrzucane¹⁹.</p> <p>Ocena spełniania kryterium polega na przypisaniu wartości logicznych „tak”, „nie”.</p>
5.	Poprawność okresu realizacji	<p>Projekt zostanie zrealizowany w terminie zaplanowanym dla projektu. Harmonogram projektu został zaplanowany realnie i racjonalnie.</p> <p>Okres realizacji projektu nie wykracza poza datę końcową okresu kwalifikowalności określonej w art. 65 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013.</p>	<p>Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Projekty niespełniające kryterium są odrzucane²⁰.</p> <p>Ocena spełniania kryterium polega na przypisaniu wartości logicznych „tak”, „nie”.</p>

¹⁷ W związku z faktem, iż nabór nr RPZP.07.01.00-IP.02-32-P02/15 odbywa się w trybie pozakonkursowym, projekty, które nie spełniają któregokolwiek z kryteriów wyboru są przekazywane do poprawy.

¹⁸ W związku z faktem, iż nabór nr RPZP.07.01.00-IP.02-32-P02/15 odbywa się w trybie pozakonkursowym, projekty, które nie spełniają któregokolwiek z kryteriów wyboru są przekazywane do poprawy.

¹⁹ W związku z faktem, iż nabór nr RPZP.07.01.00-IP.02-32-P02/15 odbywa się w trybie pozakonkursowym, projekty, które nie spełniają któregokolwiek z kryteriów wyboru są przekazywane do poprawy.

²⁰ W związku z faktem, iż nabór nr RPZP.07.01.00-IP.02-32-P02/15 odbywa się w trybie pozakonkursowym, projekty, które nie spełniają któregokolwiek z kryteriów wyboru są przekazywane do poprawy.

6.	Spójność projektu	Projekt jest spójny merytorycznie w zakresie wskazanego opisu grupy docelowej, trafności doboru zadań, harmonogramu zadań, wskaźników planowanych do osiągnięcia, szacowanego budżetu projektu oraz przyczynia się do osiągnięcia celów RPO WZ 2014-2020.	Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania. Projekty niespełniające kryterium są odrzucane ²¹ . Ocena spełniania kryterium polega na przypisaniu wartości logicznych „tak”, „nie”.
7.	Celowość partnerstwa	Projekt spełnia wymogi utworzenia partnerstwa. W celu wspólnej realizacji projektu, może zostać utworzone partnerstwo przez podmioty wnoszące do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe, realizujące wspólnie projekt, zwany dalej „projektem partnerskim”, na warunkach określonych w porozumieniu albo umowie o partnerstwie.	Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania. Projekty niespełniające kryterium są odrzucane ²² . Ocena spełniania kryterium polega na przypisaniu wartości logicznych „tak”, „nie”, „nie dotyczy”.

1.5.3 Kryteria wykonalności

1.5.3.1 W ramach trybu pozakonkursowego *Działania 7.1 Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej*, stosowane są następujące kryteria wykonalności:

²¹ W związku z faktem, iż nabór nr RPZP.07.01.00-IP.02-32-P02/15 odbywa się w trybie pozakonkursowym, projekty, które nie spełniają któregokolwiek z kryteriów wyboru są przekazywane do poprawy.

²² W związku z faktem, iż nabór nr RPZP.07.01.00-IP.02-32-P02/15 odbywa się w trybie pozakonkursowym, projekty, które nie spełniają któregokolwiek z kryteriów wyboru są przekazywane do poprawy.

Kryteria wykonalności			
L.p.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium
1.	Zdolność prawna	Projekt jest zgodny z prawodawstwem wspólnotowym oraz krajowym, w tym przepisami ustawy <i>Prawo zamówień publicznych</i> .	Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania. Projekty niespełniające kryterium są odrzucane. ²³ Ocena spełniania kryterium polega na przypisaniu wartości logicznych „tak”, „nie”.
2.	Zdolność organizacyjno-operacyjna.	Wnioskodawca gwarantuje zdolność organizacyjną do realizacji projektu zgodnie z zakresem wskazanym we wniosku. Wnioskodawca dysponuje doświadczeniem w realizacji podobnych przedsięwzięć. Posiada lub dobierze do realizacji projektu odpowiednio wykwalifikowaną kadrę, zarówno do jego obsługi jak i realizacji przedsięwzięć merytorycznych. Dysponuje odpowiednim potencjałem technicznym.	Kryterium weryfikowane będzie na podstawie oświadczenia w części VI wniosku o dofinansowanie. Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania. Projekty niespełniające kryterium są odrzucane. ²⁴ Ocena spełniania kryterium polega na przypisaniu wartości logicznych „tak”, „nie”.
3.	Zdolność finansowa.	Kondycja finansowa wnioskodawcy gwarantuje osiągnięcie deklarowanych produktów lub usług, zgodnie z deklarowanym planem finansowym i w terminie określonym we wniosku o dofinansowanie. Wnioskodawca posiada niezbędne środki finansowe do realizacji projektu.	Kryterium weryfikowane będzie na podstawie oświadczenia w części VI wniosku o dofinansowanie. Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania. Projekty niespełniające kryterium są odrzucane. ²⁵ Ocena spełniania kryterium polega na przypisaniu wartości logicznych „tak”, „nie”.

²³ W związku z faktem, iż nabór nr RPZP.07.01.00-IP.02-32-P02/15 odbywa się w trybie pozakonkursowym, projekty, które nie spełniają któregokolwiek z kryteriów wyboru są przekazywane do poprawy.

²⁴ W związku z faktem, iż nabór nr RPZP.07.01.00-IP.02-32-P02/15 odbywa się w trybie pozakonkursowym, projekty, które nie spełniają któregokolwiek z kryteriów wyboru są przekazywane do poprawy.

²⁵ W związku z faktem, iż nabór nr RPZP.07.01.00-IP.02-32-P02/15 odbywa się w trybie pozakonkursowym, projekty, które nie spełniają któregokolwiek z kryteriów wyboru, są przekazywane do poprawy.

	<p>Wnioskodawca zapewnia środki finansowe do utrzymywania projektu w okresie trwałości (jeśli dotyczy).</p> <p>Wnioskodawca oraz partner/rzy krajowi (o ile dotyczy), ponoszący wydatki w danym projekcie z EFS, posiadają łączny obrót za rok kalendarzowy równy lub wyższy od łącznych rocznych wydatków w danym projekcie i innych projektach realizowanych w ramach EFS, których stroną umowy o dofinansowanie jest instytucja, w której dokonywana jest ocena wniosku w roku kalendarzowym, w którym wydatki są najwyższe.</p>	
--	---	--

II. WYMAGANIA

2.1. Procedura naboru projektów pozakonkursowych do realizacji

2.1.1 Wniosek o dofinansowanie projektu pozakonkursowego składany jest w odpowiedzi na *Ogłoszenie o naborze wniosków*, zamieszczone na stronie internetowej Instytucji Pośredniczącej (IP) oraz na wezwanie do złożenia wniosku o dofinansowanie w rozumieniu art. 48 ust. 1 *Ustawy*.

2.1.2 Nabór wniosków o dofinansowanie będzie prowadzony **od dnia 05 października 2015 r., od godziny 8.00, do dnia 22 października 2015 r. do godziny 15.00**. Wnioski należy składać w godzinach 8.00-15.00 w siedzibie Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Szczecinie, ul. A. Mickiewicza 41, 70-383 Szczecin, w pok. 314.

2.1.3 W razie niezłożenia wniosku o dofinansowanie w wyznaczonym terminie, IP ponownie wzywa w formie pisemnej potencjalnego wnioskodawcę do złożenia wniosku o dofinansowanie, wyznaczając ostateczny termin. W przypadku bezskutecznego upływu ostatecznego terminu IP ma obowiązek niezwłocznie wykreślić projekt z wykazu zidentyfikowanych projektów.

2.1.4 Oceny projektu złożonego w trybie pozakonkursowym, dokonuje jeden oceniający w oparciu o *Kartę oceny wniosku o dofinansowanie projektu pozakonkursowego realizowanego przez Ośrodki Pomocy Społecznej oraz Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie*, która stanowi załącznik nr 5.3 do niniejszego *Regulaminu*. Ocena projektu pozakonkursowego trwa nie dłużej niż **44 dni**²⁶ od dnia zakończenia naboru.

2.1.5 Warunkiem niezbędnym do otrzymania dofinansowania jest spełnienie przez wniosek wszystkich kryteriów dopuszczalności, administracyjności i wykonalności.

2.1.6 Niespełnienie któregośkolwiek z kryteriów oceny oznacza konieczność dokonania przez wnioskodawcę odpowiedniej korekty/uzupełnienia wniosku o dofinansowanie projektu trybu pozakonkursowego i złożenia jego poprawionej wersji we wskazanych przez IP częściach/zakresie, w wyznaczonym przez IP terminie.

2.1.7 Każdy wnioskodawca, którego wniosek zostanie zaakceptowany bądź skierowany do korekty/uzupełnienia, będzie pisemnie poinformowany o tym fakcie.

²⁶ Terminy wskazane w niniejszym dokumencie obliczane są w sposób zgodny z przepisami ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks Postępowania Administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267, z późn. zm.). Ilekroć w Regulaminie jest mowa o dniach, są to dni kalendarzowe.

2.1.8 Pismo do wnioskodawcy, w którym instytucja oceniająca projekt informuje o poprawności wniosku, wysyłane jest w terminie **7 dni** od zakończenia oceny projektu.

2.1.9 W przypadku negatywnej oceny wniosku, w terminie nie późniejszym niż **7 dni** od jej zakończenia, IP przekazuje wnioskodawcy pisemną informację o tym fakcie wraz z uzasadnieniem wyniku oceny każdego ocenianego kryterium. Wniosek jest poprawiany lub uzupełniany i składany przez wnioskodawcę w terminie **7 dni** od daty otrzymania pisma informującego o takiej możliwości. W przypadku realizacji projektu w partnerstwie w terminie **14 dni** od daty otrzymania niniejszego pisma.

2.1.10 Informacje o projektach rekomendowanych do dofinansowania zamieszczane są na stronie internetowej IZ www.rpo.wz.pl, IP www.wup.pl oraz na portalu www.funduszeuropejskie.gov.pl w terminie nie późniejszym niż **7 dni** od zakończenia oceny projektu. Informacja ta zawiera co najmniej:

- a) nazwę projektu wybranego do dofinansowania;
- b) nazwę wnioskodawcy;
- c) kwotę przyznanego dofinansowania;
- d) kwotę całkowitą projektu;
- e) datę wybrania projektu do dofinansowania, tj. datę zakończenia oceny projektu;
- f) przewidywany czas realizacji projektu.

2.1.11 IP szacuje, iż **orientacyjny termin zakończenia oceny wniosku o dofinansowanie projektu przypadnie na 07.12.2015 r.**²⁷

2.1.12 Podstawą zobowiązania wnioskodawcy do realizacji projektu jest umowa o dofinansowanie projektu w ramach Działania 7.1, której załącznikiem jest złożony i zatwierdzony do dofinansowania wniosek.

2.2 Sposób przygotowania i składania wniosku

2.2.1 Wniosek o dofinansowanie projektu pozakonkursowego powinien zostać przygotowany na *Formularzu wniosku o dofinansowanie projektu* (Załącznik nr 5.1) zgodnie z *Instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu pozakonkursowego Ośrodków Pomocy Społecznej oraz Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie* (Załącznik nr 5.2).

²⁷ Wskazany termin może ulec wydłużeniu w przypadku skierowania wniosków do uzupełnienia/poprawy ze względu na braki lub oczywiste pomyłki we wniosku.

- a) Wniosek składany jest w terminie wyznaczonym w ogłoszeniu oraz w wezwaniu, o którym mowa w pkt. 2.1.1.
- b) Wniosek należy wypełnić w programie EXCEL, wydrukować, podpisać i opatrzyć pieczęciami podmiotu składającego, zgodnie z punktem 1.3.3 *Regulaminu*.
- c) Beneficjent składa 1 egzemplarz wniosku w formie papierowej.
- d) Wniosek powinien być wydrukowany dwustronnie (wydruk na obu stronach arkusza papieru).
- e) Po wydrukowaniu wniosku osoba(y) upoważniona(e) do podejmowania decyzji wiążących w stosunku do wnioskodawcy wymieniona(e) w punkcie 2.6 wniosku musi(szą) złożyć swój własnoręczny podpis w części VI *Oświadczenie*.
- f) Przy podpisie należy złożyć pieczęć imienną osoby podpisującej wniosek oraz pieczęć instytucji składającej wniosek. W przypadku braku pieczęci imiennej należy złożyć czytelny podpis oraz pieczęć instytucji.
- g) Przed złożeniem wersji papierowej formularza wniosku należy porównać sumy kontrolne na wydruku i w wersji elektronicznej. **Sumy kontrolne muszą być ze sobą tożsame.**
- h) Elektroniczną wersję wniosku należy wgrać na płytę CD/DVD (w formacie PDF oraz EXCEL).

Wydrukowany i podpisany egzemplarz wniosku wraz z wersją elektroniczną (na płycie CD) należy dostarczyć osobiście, przesłać kurierem lub pocztą, do Wojewódzkiego Urzędu Pracy, ul. A. Mickiewicza 41, 70-383 Szczecin, **pok. 314**. Przy naborze wniosków decyduje data wpływu do WUP, a nie data jego nadania.

- 2.2.2 Wszystkie wymagane pola we wniosku powinny zostać prawidłowo wypełnione – zgodnie z *Instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu pozakonkursowego Ośrodków Pomocy Społecznej oraz Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie*, stanowiącą Załącznik nr 5.2 do niniejszego dokumentu.
- 2.2.3 Oryginał wniosku o dofinansowanie musi być wpięty do skoroszytu (teczki) z europerforacją, w której muszą znaleźć się w następującej kolejności:
 - a) **Strona tytułowa**, na której muszą znajdować się: nazwa wnioskodawcy, tytuł projektu i opis „Projekt pozakonkursowy w ramach Działania 7.1 *Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej*”. Wzór strony tytułowej przedstawia *Rysunek nr 1*.

b) **Spis treści** zawierający zestawienie dokumentów umieszczonych w skoroszybie. Wzór spisu treści przedstawia *Rysunek nr 2*.

c) **Wniosek o dofinansowanie**.

d) **Karta informacyjna** dotycząca załącznika, zawierająca nazwę załącznika oraz ilość stron załącznika.

e) **Załączniki:**

1. Uchwała właściwego organu jednostki samorządu terytorialnego w sprawie udzielenia pełnomocnictwa Dyrektorowi jednostki organizacyjnej do wykonywania czynności związanych z przystąpieniem do realizacji projektu. Uchwała powinna być przyjęta najpóźniej w dniu złożenia wniosku do WUP w Szczecinie.

2. Pełnomocnictwo do reprezentowania wnioskodawcy – możliwe jest udzielenie przez dyrektora jednostki pełnomocnictwa wyznaczonemu pracownikowi jednostki do czynności związanych z realizacją projektu. Pełnomocnictwo musi wskazywać szczegółowo do jakich czynności osoba jest upoważniona. Jeżeli Dyrektor udzieli pełnomocnictwa również do podpisania wniosku o dofinansowanie, musi ono zostać udzielone najpóźniej w dniu złożenia wniosku do WUP Szczecinie (jeżeli dotyczy).

3. Oświadczenie o posiadanym doświadczeniu w obszarze merytorycznym projektu oraz posiadanym potencjale (tj. załącznik nr 1 do wniosku o dofinansowanie projektu).

Metodologia wyliczenia kosztów rozliczanych ryczałtowo (tj. załącznik nr 4 wniosku o dofinansowanie projektu - jeśli dotyczy).

2.2.4 Tak przygotowaną teczkę należy wpiąć do **segregatora**. **Segregator należy opisać** zamieszczając na jego grzbiecie: nazwę wnioskodawcy, tytuł projektu oraz numer naboru.

Segregator należy włożyć do koperty (kartonu lub innego zabezpieczonego opakowania), **którą należy zamknąć (zakleić)**. Na kopercie muszą znajdować się następujące informacje:

Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie, ul. A. Mickiewicza 41, 70-383 Szczecin i opis: „Wniosek w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego, *Działanie 7.1 Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej*”. W lewym górnym rogu należy umieścić dane wnioskodawcy. Wzór prawidłowo oznaczonej koperty przedstawia *Rysunek nr 3*.

2.2.5 Wniosek w programie EXCEL wraz z instrukcją jego wypełniania zostanie udostępniony Wnioskodawcom drogą elektroniczną jako załącznik wezwania do złożenia wniosku o dofinansowanie.

Rysunek 1. Wzór strony tytułowej.

Nazwa wnioskodawcy
Tytuł projektu
Projekt pozakonkursowy
Działanie 7.1

Rysunek 2. Wzór spisu treści.

SPIS TREŚCI	
1. Wniosek o dofinansowanie	str.
2. Załącznik (wpisać nazwę)	str.

Rysunek 3. Wzór prawidłowo oznaczonej koperty

Nazwa i adres wnioskodawcy
Wniosek w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego Działanie 7.1 Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej
Wojewódzki Urząd Pracy ul. A. Mickiewicza 41 70-383 Szczecin

Uwaga: Wnioski nieumieszczone w kopertach (kartonach lub innych zabezpieczonych opakowaniach) oraz nieopisane nie będą przyjmowane.

2.3 Wymagania czasowe

2.3.1 W roku 2015 nabór wniosków o dofinansowanie realizacji projektu w trybie pozakonkursowym obejmuje lata 2015 - 2017.

2.3.2 Wskazany przez wnioskodawcę w pkt. 1.6 wniosku o dofinansowanie okres realizacji projektu obejmuje okres do dnia 31 grudnia 2017 r. i jest zarówno rzeczowym, jak i finansowym okresem jego realizacji. Informacje na temat okresu realizacji projektu zawarte w pkt. 1.6 wniosku powinny pokrywać się z informacjami zawartymi w *Harmonogramie realizacji projektu*.

2.4 Wymagania finansowe i formy finansowania

2.4.1 W wyniku zatwierdzenia wniosku o dofinansowanie projektu realizowanego w trybie pozakonkursowym na lata 2015-2017, realizatorowi przyznana zostaje kwota dofinansowania określona na podstawie algorytmu podziału środków dokonanego przez IP.

2.4.2 W ramach projektu wymagane jest wniesienie **wkładu własnego**. Wkład własny do projektu wnoszony jest w wysokości nie mniejszej niż 15% wydatków kwalifikowalnych projektu.

2.4.3 Wysokość wkładu własnego należy określić w następujący sposób:

$$\text{wysokość wkładu własnego} = \text{wartość projektu} \times 15\%^{28}$$

Tak wyliczoną kwotę należy zaokrąglić zgodnie z zasadą matematyczną do dwóch miejsc po przecinku.

2.4.4 Maksymalny % poziomu dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu w ramach Działania 7.1 **wynosi 85%**.

2.5 Wymagane rezultaty

2.5.1 Wnioskodawca zobowiązany jest przedstawić we wniosku o dofinansowanie projektu przewidywane rezultaty (efekty) realizacji projektu, określając przy tym wskaźniki rezultatu i produktu. Wskaźniki te odnoszą się do wspieranych operacji, tzn. są bezpośrednio związane z wydatkami ponoszonymi w ramach projektu (wskaźnik produktu) lub są bezpośrednim

28 Dotyczy naboru na realizację projektów w trybie pozakonkursowym na lata 2015-2017

efektem dofinansowanego projektu (wskaźnik rezultatu bezpośredniego). Główną funkcją wskaźników jest zmierzenie, na ile cel projektu został zrealizowany, tj. kiedy można uznać, że zidentyfikowany problem został rozwiązany, a projekt zakończył się sukcesem. W trakcie realizacji projektu wskaźniki powinny ponadto umożliwiać mierzenie jego postępu względem celów projektu.

2.5.2 Wskaźniki są głównym narzędziem służącym monitorowaniu postępu w realizacji założonych działań i celów RPO WZ 2014-2020 lub pojedynczego projektu. Wskaźniki odnoszą się zarówno do produktów, jak i rezultatów.

2.5.3 **Wskaźniki produktu** dotyczą realizowanych działań. Produkt stanowi wszystko, co zostało uzyskane w wyniku działań współfinansowanych z EFS. Są to zarówno wytworzone dobra, jak i usługi świadczone na rzecz uczestników podczas realizacji projektu. Wskaźniki produktu odnoszą się do osób lub podmiotów objętych wsparciem:

Nazwa wskaźnika produktu	Wartość docelowa dla PI 9i (2023)	Wartość docelowa dla Działania 7.1, (2023)	Wartość docelowa dla Działania 7.1, (nabór 2015/2017)
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie	25 678	18 847	6 654
Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (C)	3 504	2 292	800

UWAGA: Rezultat związany z liczbą osób objętych wsparciem dotyczy wszystkich realizowanych projektów i może ulec zmianie. Niemniej jednak WUP w Szczecinie zastrzega sobie prawo podjęcia negocjacji z wnioskodawcami w zakresie planowanej liczby uczestników projektów, w celu zoptymalizowania zasięgu udzielonego wsparcia.

2.5.4 **Wskaźniki rezultatu bezpośredniego** – odnoszą się do sytuacji bezpośrednio po zakończeniu wsparcia, tj. w przypadku osób lub podmiotów – po zakończeniu ich udziału w projekcie (moment pomiaru wskaźników wskazano w sekcji 3.3.4 *Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 z dnia 22 kwietnia 2015 r.*).

Nazwa wskaźnika rezultatu bezpośredniego	Wartość docelowa dla PI 9i (2023)	Wartość docelowa dla Działania 7.1, (2023)	Wartość docelowa dla Działania 7.1, (nabór 2015/2017)
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	31%	31%	31%
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu	25%	25%	25%

2.5.5 Wnioskodawca zobowiązany jest również do określenia wskaźników służących weryfikacji spełnienia kryteriów dopuszczalności nr 6 i 7.

Wskaźniki dot. spełnienia kryterium efektywności społeczno-zatrudnieniowej		
Nazwa wskaźnika		Wartość docelowa (rok 2017)
a)	W odniesieniu do osób lub środowisk zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym – na poziomie co najmniej	56%
	- w tym minimalny poziom efektywności zatrudnieniowej	22%
b)	W odniesieniu do osób o znacznym stopniu niepełnosprawności, osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi – na poziomie co najmniej	46%
	- w tym minimalny poziom efektywności zatrudnieniowej ²⁹	12%

²⁹ W odniesieniu do osób:

a) będących w pieczy zastępczej i opuszczających tę pieczę, o których mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
b) nieletnich, wobec których zastosowano środki zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich,
c) przebywających w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, o których mowa w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty - do których są kierowane usługi aktywnej integracji nie ma obowiązku stosowania kryteriów efektywności społeczno-zatrudnieniowej.

DODATKOWE WSKAŹNIKI PRODUKTU	
Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa (rok 2017)
1. Liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem w ramach projektu trybu pozakonkursowego, realizowanego przez ośrodek pomocy społecznej - na poziomie co najmniej	10%
2. Liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem w ramach projektu trybu pozakonkursowego, realizowanego przez powiatowe centrum pomocy rodzinie jest co najmniej w liczbie takiej samej jak proporcja osób niepełnosprawnych będących klientami danego powiatowego centrum pomocy rodzinie, w stosunku do ogólnej liczby wszystkich klientów danego powiatowego centrum pomocy rodzinie (według stanu na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie).	Zgodnie z proporcją określoną w kryterium dopuszczalności

2.5.6 Monitorowanie postępu rzeczowego w projektach odbywa się zgodnie z *Wytycznymi Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 z dnia 22 kwietnia 2015 r.*

2.6 Wymagania dotyczące partnerstwa

2.6.1 Współpraca z publicznymi służbami zatrudnienia

2.6.1.1 Niezależnie od sposobu realizacji zadań w ramach projektu niezbędne jest zawarcie pisemnego porozumienia z powiatowym urzędem pracy, określającego zasady współpracy w zakresie realizacji zadań na rzecz aktywnej integracji.

2.6.1.2 Jednostki organizacyjne pomocy społecznej (realizatorzy projektów trybu pozakonkursowego), o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, nie wdrażają samodzielnie instrumentów aktywizacji zawodowej.

2.6.1.3 Wdrożenie tych usług w ramach projektów ww. jednostek jest możliwe wyłącznie przez podmioty wyspecjalizowane w zakresie aktywizacji zawodowej, w szczególności:

- a) PUP i inne instytucje rynku pracy, o których mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, w szczególności w ramach Programu Aktywizacja i Integracja;

- b) CIS i KIS;
- c) spółdzielnie socjalne, o których mowa w ustawie z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych;
- d) organizacje pozarządowe, o których mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

2.6.1.4 Usługi aktywnej integracji o charakterze zawodowym w ramach projektów OPS lub PCPR są realizowane:

- a) przez partnerów OPS lub PCPR w ramach projektów partnerskich;
- b) przez PUP na podstawie porozumienia o realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy i na zasadach określonych w tej ustawie;
- c) przez podmioty wybrane w ramach zlecenia zadania publicznego na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- d) przez podmioty danej jednostki samorządu terytorialnego wyspecjalizowane w zakresie reintegracji zawodowej, o ile zostaną wskazane we wniosku o dofinansowanie projektu jako realizatorzy projektu.

2.6.1.5 Zakres porozumienia instytucji pomocy społecznej i powiatowych urzędów pracy określa ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

2.6.1.6 Instytucja Pośrednicząca rekomenduje, aby w porozumieniu określić:

- a) zasady współpracy w zakresie procedur postępowania z klientami instytucji pomocy społecznej i powiatowych urzędów pracy, w tym:
 - i. zasady wzajemnej wymiany informacji o klientach i realizowanych działaniach, w szczególności podejmowanych w zakresie aktywnej integracji;
 - ii. procedurę w zakresie współpracy ośrodka pomocy społecznej i powiatowego urzędu pracy w realizacji art. 50 ust. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.
- b) zasady współpracy w zakresie realizacji i finansowania prac społecznie użytecznych;
- c) zasady współpracy w zakresie upowszechniania ofert pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i szkoleniach, organizacji robót publicznych

oraz zatrudnienia socjalnego zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*.

2.6.1.7 Porozumienie może obejmować więcej podmiotów oraz określać inne zadania związane ze współpracą publicznych służb zatrudnienia i jednostek organizacyjnych pomocy społecznej - w szczególności zadań wynikających z realizacji gminnych i powiatowych strategii rozwiązywania problemów społecznych.

2.6.1.8 Instytucja Pośrednicząca w ramach algorytmu podziału środków na gminy i powiaty na realizację projektów w trybie pozakonkursowym tworzy corocznie rezerwę finansową z alokacji na gminy na dodatkowe wsparcie projektów realizowanych w partnerstwie.

2.6.1.9 Warunkiem otrzymania premii finansowej na dodatkowe wsparcie projektów realizowanych w partnerstwie jest zadeklarowanie realizacji projektu w formie partnerskiej przez wszystkie jednostki instytucji pomocy społecznej (rozumiane jako OPS i PCPR) z terenu danego powiatu oraz powiatowego urzędu pracy.

2.6.2 Inne, możliwe formy partnerstwa w ramach projektu trybu pozakonkursowego

2.6.2.1 Istnieje możliwość realizacji projektów w trybie pozakonkursowym, w partnerstwie wielosektorowym o charakterze podmiotowym (sektory: społeczny, prywatny, publiczny/rząd i samorząd/partnerstwo samorządów różnych szczebli), przedmiotowym (sektory różnych polityk publicznych) lub w partnerstwie sieciowym (podmiotów tożsamyh ze względu na rodzaj ich działalności).

III Szczegółowe informacje o realizacji projektów

3.1 Podstawowe zasady udzielania dofinansowania

3.1.1 Umowa o dofinansowanie

3.1.1.1 Podstawą zobowiązania wnioskodawcy do realizacji projektu jest umowa na realizację projektu w trybie pozakonkursowym zawierana na lata 2015-2017, której załącznikiem jest złożony i zatwierdzony do dofinansowania wniosek.

3.1.1.2 Wnioskodawca podpisuje z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Szczecinie umowę o dofinansowanie projektu, która będzie określać w szczególności:

- a) strony umowy;
- b) numer i tytuł projektu;
- c) wartość projektu;
- d) udział współfinansowania UE oraz wkładu krajowego w ramach dofinansowania;
- e) wysokość wkładu własnego, do którego wniesienia zobowiązany jest realizator projektu, ze wskazaniem źródeł;
- f) kwotę dofinansowania przyznaną algorytmem na lata 2015-2017 na podstawie zatwierdzonego przez IP wniosku o dofinansowanie projektu;
- g) wysokość ryczałtu kosztów pośrednich, obowiązującego przy rozliczaniu projektu;
- h) wysokość ryczałtu kosztów bezpośrednich (jeśli dotyczy)³⁰;
- i) obowiązki beneficjenta w zakresie rozliczania projektu;
- j) zobowiązanie Beneficjenta do stosowania aktualnej wersji *Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014 – 2020* zgodnie z postanowieniami ww. wytycznych;
- k) zobowiązanie Beneficjenta do stosowania *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020*;

³⁰ W przypadku stosowania ryczałtu kosztów bezpośrednich, w umowie o dofinansowanie projektu należy określić nazwy i wysokość kwot ryczałtowych, wskaźniki odnoszące się do każdej kwoty oraz dokumenty potwierdzające wykonanie zadania objętego kwotą ryczałtową.

- l) zobowiązanie Beneficjenta do stosowania *Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014 – 2020*;
- m) zobowiązanie Beneficjenta do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej w zakresie kosztów kwalifikowalnych rozliczanych na podstawie faktycznie ponoszonych wydatków;
- n) warunki i terminy zwrotu środków, zgodnie z art. 206 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- o) obowiązki Beneficjenta w zakresie monitorowania, sprawozdawczości ewaluacji i kontroli projektu;
- p) obowiązki Beneficjenta w zakresie promocji i informacji;
- q) termin oraz sposób przechowywania dokumentacji;
- r) obowiązki Beneficjenta w zakresie ochrony danych osobowych;
- s) zasady wprowadzania zmian do projektu;
- t) numer rachunku bankowego wykorzystywanego na potrzeby projektu;
- u) termin przechowywania dokumentacji projektu;
- v) pozostałe elementy, o których mowa w art. 206 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.).

3.1.1.3 IP załącza do Regulaminu *wzór umowy o dofinansowanie w ramach RPO WZ 2014 -2020* (załącznik nr 5.8 do Regulaminu) oraz *wzór umowy o dofinansowanie w ramach RPO WZ 2014 -2020 projektu rozliczanego na podstawie kwot ryczałtowych* (załącznik nr 5.9 do Regulaminu).

3.1.1.4 Przed podpisaniem umowy o dofinansowanie IP będzie wymagać złożenia załączników wymienionych we wzorze umowy o dofinansowanie projektu oraz dodatkowo:

- potwierdzonej za zgodność z oryginałem kopii umowy partnerskiej lub porozumienia, podpisanej przez strony i zweryfikowanej przez osobę do tego uprawnioną, np. radcę prawnego, zawartej zgodnie z zasadami określonymi w pkt. 2.6 Regulaminu konkursu – w przypadku wniosku o dofinansowanie projektu składanego w partnerstwie
- deklaracji poświadczającej udział własny wnioskodawcy - (*Załącznik 5.9.1*),
- informacji o jednostce realizującej projekt oraz o numerze rachunku bankowego wyodrębnionego na potrzeby projektu, - (*Załącznik 5.9.2*),

- Oświadczenie o stosowaniu klauzul społecznych - (Załącznik 5.9.3),
- Oświadczenie o komplementarności wsparcia projektu z Programem Operacyjnym Pomoc Żywnościowa – (Załącznik nr 2 do wniosku o dofinansowanie).

Niezłożenie żądanych załączników w wyznaczonym przez IP terminie oznacza rezygnację z ubiegania się o dofinansowanie. Złożenie dokumentów zawierających informacje sprzeczne z treścią wniosku o dofinansowanie projektu może skutkować odstąpieniem przez IP od podpisania umowy.

Wzór umowy o dofinansowanie projektu stanowi załącznik nr 5.8 oraz 5.9 w przypadku rozliczania kosztów bezpośrednich za pomocą kwot ryczałtowych do niniejszego dokumentu.

3.1.2 Kryteria podziału środków na lata 2015-2017

3.1.2.1 W algorytmie podziału środków na lata 2015-2017 dla projektów trybu pozakonkursowego, pomiędzy jednostki samorządu terytorialnego, z ogólnej kwoty, w wysokości **75 000 000 PLN** przeznaczonej na realizację zadań w ramach Działania 7.1, wydzielono **70%** alokacji na projekty w trybie pozakonkursowym gmin oraz **30%** alokacji na projekty w trybie pozakonkursowym powiatów.

3.1.2.2 Instytucja Pośrednicząca w ramach algorytmu podziału środków na gminy i powiaty na realizację projektów w trybie pozakonkursowym realizowanych przez OPS oraz PCPR w ramach PI9i, Działania 7.1, tworzy rezerwę finansową z alokacji na gminy na dodatkowe wsparcie projektów realizowanych w partnerstwie.

3.1.2.3 Przy konstruowaniu algorytmu stworzono rezerwę w wysokości **15%** z alokacji na gminy przeznaczoną na dodatkowe wsparcie dla projektów realizowanych w partnerstwie.

3.1.2.4 Jednostkowa wysokość premii finansowej przyznanej z tytułu realizacji projektu w partnerstwie stanowi **20%** wartości projektu. Pulę środków przeznaczonych na premię finansową z tytułu realizacji projektu w partnerstwie powiększają środki niewykorzystane przez powiaty, które nie utworzyły partnerstwa na zasadach określonych w pkt. 2.6.

3.1.2.5 Warunkiem otrzymania premii finansowej na dodatkowe wsparcie projektów realizowanych w partnerstwie jest zadeklarowanie realizacji projektu w formie partnerskiej przez wszystkie instytucje pomocy społecznej (rozumiane jako OPS, PCPR) z terenu danego powiatu oraz powiatowy urząd pracy.

3.1.2.6 W przypadku wspólnej realizacji projektu – w ramach partnerstw z obszaru jednego powiatu możliwy jest odmienny podział środków (w zakresie form aktywnej integracji) pomiędzy OPS, od podziału zaproponowanego przez IP. Jednocześnie podstawą owego podziału winien być algorytm bądź inna, oparta na obiektywnych kryteriach, metoda podziału wsparcia finansowego przedstawiona jako załącznik do wniosku o dofinansowanie projektu.

3.1.2.7 Przy podziale środków na lata 2015-2017, pomiędzy gminne jednostki pomocy społecznej, przyjęto następujące kryteria ustalania kwot:

- a) liczba mieszkańców gminy i powiatu (*wg danych GUS ludność, stan na 31.12.2014 r.*);
- b) liczba osób korzystających z pomocy społecznej w gminie z powodu bezrobocia (*wg danych sprawozdanie MPiPS-03, ZUW w Szczecinie, stan na 31.12.2014 r.*);
- c) liczba pracowników socjalnych (*wg danych sprawozdanie MPiPS-03, ZUW w Szczecinie, stan na 31.12.2014 r.*).

3.1.2.8 Kwoty przyznane w ramach algorytmu podziału środków podlegają negocjacom i mogą ulec zmianie.

3.1.2.9 Przy podziale środków na lata 2015-2017, pomiędzy powiatowe jednostki pomocy społecznej, przyjętym kryterium ustalenia kwot był udział procentowy w alokacji środków na powiaty w gminach.

3.1.2.10 Szczegółowy podział środków wraz z metodologią jego opracowania znajduje się w *Algorytmie podziału środków finansowych projektów trybu pozakonkursowego Ośrodków Pomocy Społecznej oraz Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie z terenu województwa zachodniopomorskiego*, stanowiącym załącznik nr 5.7 niniejszego *Regulaminu*.

3.1.3 Źródła finansowania projektów trybu pozakonkursowego

3.1.3.1 Projekty trybu pozakonkursowego, których realizatorami są OPS oraz PCPR mogą być finansowane z następujących źródeł:

- a) w ramach dofinansowania projektu – ze środków budżetu państwa przekazanych w formie płatności i dotacji celowej przez podmiot, o którym mowa w przepisach o finansach publicznych na zasadach określonych w *Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014 – 2020*;
- b) w ramach wkładu własnego:
 - i. ze środków budżetu jednostek samorządu terytorialnego, przy czym środki na zasiłki i pomoc w naturze zawsze stanowią wkład własny;
 - ii. z Funduszu Pracy na finansowanie prac społecznie użytecznych;
 - iii. ze środków PFRON
 - iv. wkład w formie niepieniężnej.

3.1.3.2 Po przekazaniu dofinansowania na poziom gminny (w przypadku OPS) lub powiatowy (w przypadku PCPR), dofinansowanie stanowi dochód tej jednostki samorządu terytorialnego.

3.1.4 Zasady konstruowania budżetu projektów trybu pozakonkursowego

3.1.4.1 Na podstawie informacji o dostępnych środkach, wnioskodawca realizujący projekt w trybie pozakonkursowym zobowiązany jest do wypełnienia wniosku o dofinansowanie projektu zgodnie z zasadami przyjętymi dla projektów trybu pozakonkursowego, realizowanych przez gminne i powiatowe instytucje pomocy społecznej. Wniosek o dofinansowanie projektu w trybie pozakonkursowym, przygotowywany jest zgodnie z *Instrukcją*, stanowiącą załącznik nr 5.2.

3.1.4.2 W ramach budżetu projektu, stanowiącego część IV wniosku o dofinansowanie projektu, beneficjent zobowiązany jest przedstawić:

- a) wartość środków na realizację poszczególnych zadań (koszty bezpośrednie) na dany rok budżetowy lub okres dłuższy niż rok budżetowy, przy uwzględnieniu następującej szczególności zadań:
 - i. zadanie 1: aktywna integracja;
 - ii. zadanie 2: zasiłki i pomoc w naturze;
 - iii. zadanie 3: działania o charakterze środowiskowym;
 - iv. zadanie 4: program aktywności lokalnej;
- b) łączną wartość wydatków kwalifikowalnych we wniosku o dofinansowanie realizacji projektu;
- c) wartość wydatków objętych cross-financingiem, zgodnie z *Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020*, przy czym wysokość limitu dla kosztów cross-financingu w projekcie odnosi się do wartości danego wniosku o dofinansowanie projektu;
- d) wartość środków trwałych zgodnie z *Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020*, przy czym wysokość limitu dla środków trwałych w projekcie odnosi się do wartości danego wniosku o dofinansowanie projektu;
- e) wartość kosztów pośrednich zgodnie z *Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020*;
- f) podział na kwotę dofinansowania i wkład własny.

3.1.4.3 Wydatki w ramach zadania Zasiłki i pomoc w naturze, środki PFRON oraz wydatki w ramach zadania Aktywna integracja (w części dotyczącej finansowania prac społecznie użytecznych ze środków Funduszu Pracy) w każdym przypadku stanowią wkład własny. Wydatki w ramach pozostałych zadań mogą stanowić wkład własny.

3.1.4.4 Podczas konstruowania budżetu, beneficjent trybu pozakonkursowego bierze pod uwagę następujące warunki:

- a) W przypadku części projektu, określonego w zadaniu „aktywna integracja”:
 - i. wsparcie w ramach projektu uzależnione jest od liczby osób objętych

kontraktem socjalnym, programem aktywności lokalnej lub programem integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych³²;

- ii. kalkulowany koszt wsparcia (dotyczy wyłącznie wydatków na aktywną integrację) na osobę aktywizowaną w ramach kontraktu socjalnego (lub jego odmiany) w danym roku budżetowym wynosi do 7 000,00 zł; kwota ta stanowi koszt uśredniony na osobę lub rodzinę na realizację kontraktu socjalnego;
- iii. kalkulowany koszt wsparcia (dotyczy wyłącznie wydatków na aktywną integrację) na osobę aktywizowaną w ramach programu aktywności lokalnej wynosi w danym roku budżetowym do 5 000,00 zł na osobę;
- iv. kalkulowany koszt wsparcia (dotyczy wyłącznie wydatków na aktywną integrację) na osobę aktywizowaną w ramach programu integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych wynosi do 7 000,00 zł. Kwota ta może zostać podwyższona do 8 000,00 zł na osobę w przypadku osób zaliczonych do znacznego stopnia niepełnosprawności, zgodnie z przepisami o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

W przypadku, gdy wnioskodawca stwierdzi konieczność ponoszenia wydatków w ramach kontraktu socjalnego, programu integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych w innej, przeciętnie wyższej wysokości niż wynika z kalkulowanego kosztu wsparcia, ma możliwość takiego działania poprzez wykazanie kosztów jednostkowych w szczegółowym budżecie projektu we wniosku o dofinansowanie realizacji projektu;

- b) W przypadku części projektu w zakresie zadania „zasiłki i pomoc w naturze”,
 - i. wsparcie w ramach projektu uzależnione jest od liczby osób objętych wsparciem dochodowym (lub pomocą w naturze), użytym w trakcie realizacji projektu; (wsparcie to stanowi w każdym przypadku wkład własny w projekcie);
 - ii. wydatki w ramach zadania uzupełniają działania w ramach zadania „aktywna integracja”;
 - iii. wsparciem dochodowym może być zarówno zasiłek celowy jak również zasiłek okresowy jak również wszystkie inne wydatki służące wsparciu osoby w ramach zadań własnych jednostki samorządu terytorialnego.
 - iv. wsparciem dochodowym może być również dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, o którym

³² Cross-financing związany m.in. z wydatkami na dostosowawcze prace infrastrukturalne wykazywany w zadaniu „aktywna integracja”, a także środki trwale związane z zadaniami merytorycznymi nie są wliczane do kalkulowanego kosztu wsparcia na osobę aktywizowaną.

mowa w art. 35, ust. 1 pkt 7 i 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

3.1.4.5 W przypadku kosztów pośrednich projektu, stosuje się ogólne zasady przewidziane w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020*.

3.1.5 Wkład własny

3.1.5.1 Wkładem własnym są środki finansowe lub wkład niepieniężny zabezpieczone przez wnioskodawcę, które zostaną przeznaczone na pokrycie wydatków kwalifikowalnych i nie zostaną wnioskodawcy przekazane w formie dofinansowania. Wartość wkładu własnego stanowi zatem różnicę między kwotą wydatków kwalifikowalnych a kwotą dofinansowania przekazaną wnioskodawcy, zgodnie z poziomem dofinansowania dla projektu, rozumianą jako procent dofinansowania wydatków kwalifikowalnych.

3.1.5.2 Obligatoryjna wysokość **wkładu własnego** dla projektów trybu pozakonkursowego, realizowanych przez OPS oraz PCPR, winna stanowić nie mniej niż **15% wydatków kwalifikowanych projektu**.

3.1.5.3 Wkład własny beneficjenta jest wykazywany we wniosku o dofinansowanie, przy czym to beneficjent określa formę wniesienia wkładu własnego.

3.1.5.4 Rozliczanie wydatków powinno odbywać się według określonej proporcji dofinansowania i wkładu własnego wskazanego w umowie o dofinansowanie projektu, niemniej jednak dopuszcza się niezachowanie tej proporcji w poszczególnych wnioskach o płatność, przy zapewnieniu że zostanie ona zachowana na zakończenie realizacji projektu.

3.1.5.5 Wkład niepieniężny powinien być wnoszony przez beneficjenta ze składników jego majątku lub z majątku innych podmiotów, jeżeli możliwość taka wynika z przepisów prawa oraz zostanie to ujęte w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie. Warunki kwalifikowalności wkładu niepieniężnego są następujące:

a) wkład niepieniężny polega na wniesieniu (wykorzystaniu na rzecz projektu) nieruchomości, urządzeń, materiałów (surowców), wartości niematerialnych i prawnych, ekspertyz lub nieodpłatnej pracy wykonywanej przez wolontariuszy na podstawie ustawy

z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;

- b) wartość wkładu niepieniężnego została należycie potwierdzona dokumentami o wartości dowodowej równoważnej fakturom;
- c) wartość przypisana wkładowi niepieniężnemu nie przekracza stawek rynkowych;
- d) wartość i dostarczenie wkładu niepieniężnego może być poddane niezależnej ocenie i weryfikacji;
- e) w przypadku wykorzystania nieruchomości na rzecz projektu jej wartość nie przekracza wartości rynkowej; ponadto wartość nieruchomości jest potwierdzona operatem szacunkowym sporządzonym przez uprawnionego rzeczoznawcę zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2014 r. poz. 518, z późn. zm.);
- f) w przypadku wniesienia nieodpłatnej pracy spełnione są warunki, o których mowa w pkt 3.1.5.8.

3.1.5.6 Wydatki poniesione na wycenę wkładu niepieniężnego są kwalifikowane.

3.1.5.7 W przypadku wniesienia wkładu niepieniężnego w postaci nieruchomości, dodatkowo zastosowanie ma podrozdział 6.7 *Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014 – 2020*, dotyczący zakazu podwójnego finansowania. W nawiązaniu do powyższego niedozwolone jest aby beneficjent jako wkład własny wносił do projektu wkład niepieniężny, który w ciągu 7 lat (10 lat dla nieruchomości) był współfinansowany ze środków unijnych lub/oraz dotacji z krajowych środków publicznych.

3.1.5.8 W przypadku nieodpłatnej pracy wykonywanej przez wolontariuszy, powinny zostać spełnione następujące warunki:

- a) wolontariusz musi być świadomy charakteru swojego udziału w realizacji projektu (tzn. świadomy nieodpłatnego udziału);
- b) należy zdefiniować rodzaj wykonywanej przez wolontariusza nieodpłatnej pracy (określić jego stanowisko w projekcie); zadania wykonywane i wykazywane przez wolontariusza muszą być zgodne z tytułem jego nieodpłatnej pracy (stanowiska);
- c) wartość wkładu niepieniężnego w przypadku nieodpłatnej pracy wykonywanej przez wolontariusza określa się z uwzględnieniem ilości czasu poświęconego na jej wykonanie oraz średniej wysokości wynagrodzenia (wg stawki godzinowej lub dziennej) za dany

rodzaj pracy obowiązującej u danego pracodawcy lub w danym regionie (wyliczonej np. w oparciu o dane GUS) lub płacy minimalnej określonej na podstawie obowiązujących przepisów, w zależności od zapisów wniosku o dofinansowanie projektu;

d) wycena nieodpłatnej dobrowolnej pracy może uwzględniać wszystkie koszty, które zostałyby poniesione w przypadku jej odpłatnego wykonywania przez podmiot działający na zasadach rynkowych; wycena uwzględnia zatem koszt składek na ubezpieczenia społeczne oraz wszystkie pozostałe koszty wynikające z charakteru danego świadczenia; wycena wykonywanego świadczenia przez wolontariusza może być przedmiotem odrębnej kontroli i oceny;

3.1.5.9 W przypadku wniesienia wkładu niepieniężnego do projektu, współfinansowanie z funduszy strukturalnych lub FS oraz innych środków publicznych (krajowych) nie będących wkładem własnym beneficjenta, nie może przekroczyć wartości całkowitych wydatków kwalifikowalnych pomniejszonych o wartość wkładu niepieniężnego.

kwota dofinansowania z EFS	\leq	rzeczywiste całkowite wydatki kwalifikowalne	-	wkład niepieniężny
-----------------------------------	--------	---	---	---------------------------

3.1.6 Szczegółowy budżet projektu

3.1.6.1 Koszty projektu są przedstawiane we wniosku o dofinansowanie w formie budżetu zadaniowego. Dodatkowo we wniosku o dofinansowanie wykazywany jest szczegółowy budżet ze wskazaniem kosztów jednostkowych, który jest podstawą do oceny kwalifikowalności wydatków projektu na etapie oceny wniosku o dofinansowanie. Budżet zadaniowy oznacza przedstawienie kosztów kwalifikowalnych projektu w podziale na zadania merytoryczne oraz koszty pośrednie. W budżecie projektu wnioskodawca wskazuje i uzasadnia źródła finansowania wykazując racjonalność i efektywność wydatków oraz brak podwójnego finansowania.

3.1.6.2 Przy rozliczaniu poniesionych wydatków nie jest możliwe przekroczenie łącznej kwoty wydatków kwalifikowalnych w ramach projektu, wynikającej z zatwierdzonego wniosku o dofinansowanie projektu. Ponadto, wnioskodawcę obowiązują limity wydatków wskazane w odniesieniu do każdego zadania w budżecie projektu w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie, przy czym poniesione wydatki nie muszą być zgodne ze szczegółowym budżetem projektu zawartym w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie. IP rozlicza wnioskodawcę ze zrealizowanych zadań w ramach projektu.

3.1.6.3 Dopuszczalne jest dokonywanie przesunięć w budżecie projektu określonym w zatwierdzonym na etapie podpisania umowy o dofinansowanie wniosku o dofinansowanie projektu w oparciu o zasady określone w umowie o dofinansowanie projektu³⁴.

3.1.7 Wydatek kwalifikowalny

3.1.7.1 Wydatkiem kwalifikowalnym jest wydatek spełniający łącznie następujące warunki:

- a) został faktycznie poniesiony w okresie wskazanym w umowie o dofinansowanie, z zachowaniem warunków określonych w podrozdziale 6.1 *Wytycznych Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014 - 20202*,
- b) jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawa unijnego oraz prawa krajowego, w tym przepisami regulującymi udzielanie pomocy publicznej, jeśli mają zastosowanie;
- c) jest zgodny z RPO WZ i SOOP;
- d) został uwzględniony w budżecie projektu, z zastrzeżeniem pkt. 11 i 12 podrozdziału 8.3 w/w *Wytycznych*;
- e) został poniesiony zgodnie z postanowieniami umowy o dofinansowanie;
- f) jest niezbędny do realizacji celów projektu i został poniesiony w związku z realizacją projektu;
- g) został dokonany w sposób przejrzysty, racjonalny i efektywny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, z uwzględnieniem pkt. 4 i 5 podrozdziału 6.2 w/w *Wytycznych*;
- h) został należycie udokumentowany, zgodnie z wymogami w tym zakresie określonymi w w/w *Wytycznych*, lub ze szczegółowymi zasadami określonymi przez IZ;
- i) został wykazany we wniosku o płatność zgodnie z *Wytycznymi w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej*;
- j) dotyczy towarów dostarczonych lub usług wykonanych lub robót zrealizowanych; w tym zaliczek dla wykonawców, z zastrzeżeniem pkt. 4 podrozdziału 6.4 w/w *Wytycznych*;
- k) jest zgodny z innymi warunkami uznania go za wydatek kwalifikowalny określonymi w w/w *Wytycznych*, lub określonymi przez IZ w wytycznych programowych oraz *Regulaminie naboru*.

³⁴ Nie dotyczy wnioskodawców rozliczających koszty bezpośrednie kwotami ryczałtowymi.

3.1.8 Koszty bezpośrednie i pośrednie

3.1.8.1 Wnioskodawca przedstawia w budżecie planowane koszty projektu z podziałem na koszty bezpośrednie - koszty dotyczące realizacji poszczególnych zadań merytorycznych w projekcie oraz koszty pośrednie - koszty administracyjne związane z funkcjonowaniem wnioskodawcy.

3.1.8.2 Koszty bezpośrednie:

- a) w ramach kosztów bezpośrednich we wniosku o dofinansowanie wykazywane są zadania merytoryczne w ramach projektu, wraz z odpowiednim limitem kosztów, które mogą zostać poniesione przez beneficjenta na ich realizację;
- b) limit kosztów bezpośrednich w ramach budżetu zadaniowego na etapie wnioskowania o środki powinien wynikać ze szczegółowej kalkulacji kosztów jednostkowych wykazanej w szczegółowym budżecie projektu;
- c) koszty bezpośrednie w ramach projektu powinny zostać oszacowane należycie z zastosowaniem warunków i procedur kwalifikowalności określonych w Wytycznych lub wytycznych programowych lub innych wytycznych horyzontalnych, w szczególności z uwzględnieniem w budżecie projektu stawek rynkowych
- d) w zadaniu **aktywna integracja**, należy wpisać koszt wsparcia wynikający z przemnożenia liczby osób objętych kontraktami, lub programami integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych przez kalkulowane kwoty wsparcia określone przez beneficjenta np. 20 osób objętych kontraktami socjalnymi (20 x 7 000,00 zł = 140 000,00 zł.) w ramach kontraktu socjalnego należy uwzględnić koszty związane z pracą socjalną w zakresie realizacji działań związanych z instrumentem aktywizacji społecznej;
- e) w **zadaniu zasilki i pomoc w naturze** - należy wpisać koszty zasiłków i pomocy w naturze, skalkulowanych zgodnie z liczbą osób, które będą uczestniczyć w realizacji projektu oraz dofinansowanie z środków PFRON;
- f) w zadaniu **działania o charakterze środowiskowym** – m.in. koszty spotkań, edukacji obywatelskiej, imprez związanych z integracją społeczną;
- g) w **zadaniu program aktywności lokalnej** – m.in. koszty spotkań, edukacji obywatelskiej, imprez związanych z realizacją programów aktywności lokalnej, prowadzących do utworzenie i/lub wdrożenia Lokalnych Programów Rewitalizacji.

3.1.8.3 **Koszty pośrednie** stanowią koszty administracyjne związane z obsługą projektu, w szczególności:

- a) koszty koordynatora lub kierownika projektu oraz innego personelu bezpośrednio zaangażowanego w zarządzanie projektem i jego rozliczanie, o ile jego zatrudnienie jest niezbędne dla realizacji projektu, w tym w szczególności koszty wynagrodzenia tych osób, ich delegacji służbowych i szkoleń oraz koszty związane z wdrażaniem polityki równych szans przez te osoby;
- b) koszty zarządu (koszty wynagrodzenia osób uprawnionych do reprezentowania jednostki, których zakresy czynności nie są przypisane wyłącznie do projektu, np. kierownik jednostki);
- c) koszty personelu obsługowego (obsługa kadrowa, finansowa, administracyjna, sekretariat, kancelaria, obsługa prawna) na potrzeby funkcjonowania jednostki;
- d) koszty obsługi księgowej (koszty wynagrodzenia osób księgujących wydatki w projekcie, w tym koszty zlecenia prowadzenia obsługi księgowej projektu biuro rachunkowemu);
- e) koszty utrzymania powierzchni biurowych (czynsz, najem, opłaty administracyjne) związanych z obsługą administracyjną projektu;
- f) wydatki związane z otwarciem lub prowadzeniem wyodrębnionego na rzecz projektu subkonta na rachunku bankowym lub odrębnego rachunku bankowego;
- g) działania informacyjno-promocyjne projektu (np. zakup materiałów promocyjnych i informacyjnych, zakup ogłoszeń prasowych);
- h) amortyzacja, najem lub zakup aktywów (środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych) używanych na potrzeby personelu, o którym mowa w lit. a - d;
- i) opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gazową i wodę, opłaty przesyłowe, opłaty za odprowadzanie ścieków w zakresie związanym z obsługą administracyjną projektu;
- j) koszty usług pocztowych, telefonicznych, internetowych, kurierskich związanych z obsługą administracyjną projektu;
- k) koszty usług powielania dokumentów związanych z obsługą administracyjną projektu;
- l) koszty materiałów biurowych i artykułów piśmienniczych związanych z obsługą administracyjną projektu;
- m) koszty ubezpieczeń majątkowych;
- n) koszty ochrony;
- o) koszty sprzątnięcia pomieszczeń związanych z obsługą administracyjną projektu, w tym środki do utrzymania ich czystości oraz dezynsekcję, dezynfekcję, deratyzację tych pomieszczeń;
- p) koszty zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy;

3.1.8.4 W ramach kosztów pośrednich nie są wykazywane wydatki objęte cross-financingiem. Niedopuszczalna jest sytuacja, w której koszty pośrednie zostaną wykazane w ramach kosztów bezpośrednich. IP na etapie wyboru projektu weryfikuje, czy w ramach zadań określonych

w budżecie projektu (w kosztach bezpośrednich) nie zostały wykazane koszty, które stanowią koszty pośrednie. Dodatkowo, na etapie realizacji projektu, IP weryfikuje, czy w zestawieniu poniesionych wydatków bezpośrednich załączanym do wniosku o płatność, nie zostały wykazane wydatki pośrednie.

3.1.8.5 Koszty pośrednie rozliczane są wyłącznie z wykorzystaniem następujących stawek ryczałtowych:

- a) 25% kosztów bezpośrednich - w przypadku projektów o wartości do 1 mln PLN włącznie,
- b) 20% kosztów bezpośrednich - w przypadku projektów o wartości powyżej 1 mln PLN do 2 mln PLN włącznie,
- c) 15 % kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości powyżej 2 mln PLN do 5 mln PLN włącznie,
- d) 10 % kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości przekraczającej 5 mln PLN.

3.1.9 Cross - financing

3.1.9.1 Cross-financing oznacza finansowanie działań w sposób komplementarny tj. działania EFS objęte zakresem pomocy z EFRR. Zasada ta nazywana jest zasadą elastyczności.

Cross-financing

w ramach projektów współfinansowanych z EFS może dotyczyć wyłącznie takich kategorii wydatków, bez których realizacja projektu nie byłaby możliwa, w szczególności w związku z zapewnieniem realizacji zasady równości szans, a zwłaszcza potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Cross-financing może dotyczyć wyłącznie:

- a) zakupu nieruchomości;
- b) zakupu infrastruktury, przy czym poprzez infrastrukturę rozumie się elementy nieprzenośne, na stałe przytwierdzone do nieruchomości, np. wykonanie podjazdu do budynku, zainstalowanie windy w budynku;
- c) dostosowania lub adaptacji (prace remontowo - wykończeniowe) budynków i pomieszczeń.

Wydatki ponoszone w ramach cross-financingu powyżej dopuszczalnej kwoty określonej w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu są niekwalifikowalne. Nie jest możliwe wykazywanie wydatków w przedmiotowej kategorii w projekcie, w ramach kosztów pośrednich. Ponadto, wszystkie wydatki poniesione jako wydatki w ramach cross-financingu opisywane są i uzasadniane w uzasadnieniu znajdującym się pod szczegółowym budżetem projektu.

3.1.9.2 Zakup środków trwałych, za wyjątkiem zakupu nieruchomości, infrastruktury i środków trwałych przeznaczonych na dostosowanie lub adaptację budynków i pomieszczeń, nie stanowi wydatku w ramach cross-financingu.

3.1.9.3 Wydatki w ramach projektu na zakup środków trwałych oraz wydatki w ramach cross-financingu nie mogą łącznie przekroczyć 10% poniesionych wydatków kwalifikowalnych projektu.

3.1.10 Środki trwałe

3.1.10.1 Środki trwałe ze względu na sposób ich wykorzystania w ramach i na rzecz projektu dzielą się na:

- a) środki trwałe bezpośrednio powiązane z przedmiotem projektu (np. zakup sprzętu komputerowego dla pracownika socjalnego, który świadczy pracę na rzecz zadania aktywna integracja);
- b) środki trwałe wykorzystywane w celu wspomaganie procesu wdrażania projektu (np. rzutnik na szkolenia).

3.1.10.2 W ramach projektów współfinansowanych z EFS wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej 350 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach cross – financingu nie może przekroczyć w latach 2015-2017 10% wydatków projektu. Wydatki ponoszone na zakup środków trwałych oraz cross – financingu powyżej dopuszczalnej kwoty określonej w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu są niekwalifikowalne.

3.1.11 Uproszczone metody rozliczania wydatków w projektach finansowanych ze środków EFS

3.1.11.1 W projektach EFS możliwe jest stosowanie następujących uproszczonych metod rozliczania wydatków:

- a) stawki jednostkowe;
- b) kwoty ryczałtowe.

z zastrzeżeniem, że w przypadku projektów, w których wartość wkładu publicznego nie przekracza wyrażonej w PLN równowartości 100.000 EUR³⁵, stosowanie jednej z ww. uproszczonych metod rozliczania wydatków jest obligatoryjne.

3.1.11.2 W niniejszym naborze możliwe jest zastosowanie jednej z uproszczonych metod rozliczania wydatków w projekcie tj. kwot ryczałtowych

W nawiązaniu do powyższego w ramach stosowania uproszczonych metod rozliczania wydatków, wyłączona została możliwość stosowania stawek jednostkowych, o których mowa w rozdz. 8.6.1 *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności*.

Ponadto, nie jest możliwe stosowanie kwot ryczałtowych wyliczonych w oparciu o szczegółowy budżet projektu określony przez Wnioskodawcę w projekcie o wartości wkładu publicznego przekraczającej wyrażoną w PLN równowartość 100 000,00 EURO.

3.1.11.3 Kwotą ryczałtową jest kwota uzgodniona za wykonanie określonego w projekcie zadania na etapie zatwierdzenia wniosku o dofinansowanie projektu.

3.1.11.4 W przypadku rozliczania projektu za pomocą kwot ryczałtowych, koszty pośrednie są kalkulowane zgodnie z podrozdziałem 8.4 *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności*.

Zatwierdzając wniosek o dofinansowanie projektu, IP będąca stroną umowy uzgodni z Beneficjentem warunki kwalifikowalności kosztów, w szczególności ustali dokumenty, na podstawie których zostanie dokonane rozliczenie projektu, a następnie wskaże je w umowie o dofinansowanie.

3.1.11.4 W ramach kwoty ryczałtovej wydatki objęte *cross-financingiem*, wydatki przeznaczone na zakup środków trwałych oraz inne wydatki objęte limitami, o których mowa w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności* lub umowie o dofinansowanie wykazywane powinny być we wniosku o płatność do wysokości limitu określonego w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu.

³⁵ Do przeliczenia ww. kwoty na PLN należy stosować miesięczny obrachunkowy kurs wymiany stosowany przez Komisję Europejską aktualny na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie projektu w przypadku projektów pozakonkursowych.

3.1.12 Zlecenie zadań merytorycznych w projektach pozakonkursowych

3.1.12.1 Zlecenie zadania merytorycznego oznacza powierzenie wykonawcom realizacji całości działań przewidzianych w ramach danego zadania lub istotnej ich części, np. zlecenie usługi szkoleniowej. Jako zlecenie zadania merytorycznego nie należy rozumieć zakupu dóbr i usług np. cateringowych lub hotelowych, czy zaangażowania trenera do przeprowadzenia szkolenia.

3.1.12.2 Wydatki związane ze zlecaniem zadań merytorycznych lub istotnej ich części w ramach projektu mogą stanowić wydatki kwalifikowalne pod warunkiem, że beneficjent wskaże we wniosku o dofinansowanie projektu zadania, które zamierza zlecać wykonawcom a wniosek ten zostanie zatwierdzony przez podmiot będący stroną umowy na etapie przyjęcia projektu do realizacji lub jego zmiany.

3.1.12.3 Wartość wydatków związanych ze zlecaniem zadań merytorycznych lub istotnej ich części w ramach projektu może stanowić więcej niż 30% wartości projektu wyłącznie, o ile jest to uzasadnione specyfiką projektu i zostało wskazane we wniosku o dofinansowanie projektu zatwierdzonym przez właściwą instytucję będącą stroną umowy.

3.1.12.4 Faktyczną realizację zleconego zadania merytorycznego należy udokumentować zgodnie z umową zawartą z wykonawcą, np. poprzez pisemny protokół odbioru zadania, przyjęcia wykonanych prac, itp.

3.1.12.5 Nie jest kwalifikowalne zlecenie zadania merytorycznego lub istotnej jego części przez beneficjenta partnerom projektu i odwrotnie.

3.1.13 Rozliczanie i monitorowanie projektów trybu pozakonkursowego

3.1.13.1 OPS lub PCPR, którego projekt w trybie pozakonkursowym, został zatwierdzony do realizacji, zawiera z IP umowę o dofinansowanie projektu na lata 2015-2017.

3.1.13.2 Wniosek o dofinansowanie projektu stanowi załącznik do umowy o dofinansowanie.

3.1.13.3 Wydatki ponoszone przez wnioskodawcę w ramach projektu trybu pozakonkursowego muszą być zgodne z prawem krajowym i wspólnotowym oraz dokumentami programowymi, wydanymi na potrzeby realizacji RPO WZ jak i niniejszym Regulaminem.

3.1.13.4 Rozliczanie wydatków w ramach projektu trybu pozakonkursowego następuje

na podstawie wniosku beneficjenta o płatność, sporządzonego zgodnie z zasadami przyjętymi dla Programu.

3.1.13.5 Wnioskodawcy rozliczający koszty bezpośrednio na podstawie rzeczywiście poniesionych wydatków, otrzymują kolejną transzę po rozliczeniu co najmniej 70% łącznej kwoty wszystkich transz dofinansowania na podstawie złożonego wniosku o płatność. Wnioskodawcom będą wypłacane nie mniej niż dwie transze w każdym roku. W przypadku projektów rozliczanych kwotami ryczałtowymi, Wnioskodawcom będzie wypłacana będzie I transza w wysokości maksymalnie 50% wartości dofinansowania w danym roku. W roku 2015 nie zostanie wypłacona żadna transza. Jednocześnie, wnioskodawcy są uprawnieni do ponoszenia wydatków w projekcie od 01 października 2015 r., z możliwością refundacji w roku 2016 r.

3.1.13.6 Po przekazaniu dofinansowania na poziom gminny (w przypadku OPS) lub powiatowy (w przypadku PCPR), dofinansowanie stanowi dochód tej jednostki samorządu terytorialnego.

3.1.13.7 W przypadku gdy instrumenty aktywnej integracji, realizowane i finansowane są bezpośrednio przez OPS lub PCPR jako wydatki tego ośrodka lub centrum, ich rozliczenie może nastąpić wewnętrzną notą obciążeniową na podstawie kalkulacji kosztu usługi w ramach wydatków ponoszonych przez jednostkę budżetową oraz oświadczenia o liczbie zrealizowanych usług na rzecz osób objętych kontraktem socjalnym, programem aktywności lokalnej lub programem integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.

3.1.13.8 W celu realizacji projektu trybu pozakonkursowego, wymagane jest otwarcie i prowadzenie wyodrębnionego rachunku bankowego oraz prowadzenie wyodrębnionej ewidencji wydatków projektu zgodnie z zasadami określonymi w ramach RPO WZ 2014-2020. Wszelkie koszty związane z uruchomieniem i prowadzeniem wyodrębnionego rachunku bankowego projektu są kwalifikowalne. W przypadku zmiany numeru rachunku bankowego, umowa, w powyższym zakresie, podlega aneksowaniu.

3.1.13.9 Częstotliwość składania wniosków o płatność określa umowa o dofinansowanie projektu. Wniosek o płatność składany jest do IP nie rzadziej niż raz na 3 miesiące.

3.1.13.10 Realizacja wydatków odbywa się zgodnie z art. 190 Ustawy o *finansach publicznych*, a zatem każdy wydatek kwalifikowalny powinien zostać ujęty we wniosku o płatność w terminie do 3 miesięcy od dnia jego poniesienia.

3.1.13.11 Środki nieprawidłowo wydatkowane, w szczególności niezgodnie z zapisami *Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu*

Spolecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020, podlegają zwrotowi zgodnie z art. 207 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, przy czym zwrot pochodzi ze środków budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

3.1.13.12 Przy rozliczaniu poniesionych wydatków nie jest możliwe przekroczenie łącznej kwoty wydatków kwalifikowalnych w ramach projektu, wynikającej z zatwierdzonego wniosku o dofinansowanie projektu. Ponadto, beneficjenta obowiązują limity wydatków wskazane w odniesieniu do każdego zadania w budżecie projektu w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu (z uwzględnieniem, iż limit kosztów bezpośrednich w ramach budżetu zadaniowego na etapie wnioskowania o środki powinien wynikać ze szczegółowej kalkulacji kosztów jednostkowych wykazanych we wniosku o dofinansowanie, tj. szczegółowym budżecie projektu), przy czym poniesione wydatki nie muszą być zgodne ze szczegółowym budżetem projektu przedkładanym na etapie wyboru lub zmiany projektu. IP rozlicza beneficjenta ze zrealizowanych zadań w ramach projektu. Dopuszczalne jest dokonywanie przesunięć w budżecie projektu określonym w zatwierdzonym na etapie podpisania umowy o dofinansowanie wniosku o dofinansowanie projektu w oparciu o zasady określone przez Instytucję Zarządzającą RPO WZ.

3.1.13.13 W przypadku niezłożenia wniosku o płatność na kwotę stanowiącą co najmniej 70% łącznej kwoty przekazanych wcześniej transz dofinansowania lub w terminie wynikającym z harmonogramu płatności, od środków pozostałych do rozliczenia, przekazanych w ramach zaliczki, nalicza się odsetki jak dla zaległości podatkowych, liczone od dnia przekazania środków do dnia złożenia wniosku o płatność.

3.1.13.14 Co do zasady, zobowiązania powstałe w związku z realizacją projektu w ramach danego wniosku o dofinansowanie a zapłacone w okresie realizacji kolejnego wniosku o dofinansowanie są uwzględniane we wniosku o płatność za pierwszy okres rozliczeniowy w ramach kolejnego wniosku o dofinansowanie. Jednocześnie jeśli uregulowanie powyższych zobowiązań nie jest możliwe w ramach kolejnego wniosku o dofinansowanie, niezbędne jest dokonanie odpowiednich korekt w tym wniosku.

3.1.13.15 Dokumenty księgowe potwierdzające poniesienie wydatków przechowywane są w siedzibie beneficjenta i podlegają weryfikacji przez IP podczas kontroli na miejscu realizacji projektu.

3.1.13.16 Na etapie zatwierdzania ostatniego wniosku o płatność dokonywana jest również weryfikacja spełnienia reguły proporcjonalności w odniesieniu do założeń projektu.

3.1.13.17 Monitorowanie rzeczowe projektu trybu pozakonkursowego prowadzone jest we wniosku o płatność.

3.1.13.18 Kwestie rozliczeń, monitorowania i kontroli projektów nieuregulowane *Regulaminem*, są realizowane na podstawie zasad ogólnych określonych w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020* oraz *Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 z dnia 22 kwietnia 2015 r.*

3.1.14 Pomoc publiczna

3.1.14.1 Jeżeli projekty realizowane w ramach Działania 7.1 *Programy na rzecz integracji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową wykorzystującą instrumenty aktywizacji edukacyjnej, społecznej, zawodowej RPO WZ*, będą objęte regułami pomocy publicznej lub pomocy de minimis, muszą one być zgodne z następującymi dokumentami:

- a) *Rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z 18.12.2013 w sprawie pomocy de minimis;*
- b) *Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z 17.06.2014 w sprawie wyłączeń blokowych;*
- a) *Rozporządzenie MliR w sprawie udzielania pomocy de minimis i pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020.*

3.2 Efektywność społeczno - zatrudnieniowa

3.2.1 W odniesieniu do wszystkich projektów przewidujących bezpośrednie wsparcie dla osób lub rodzin albo środowisk zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz wspierających aktywizację społeczno-zatrudnieniową osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w ramach PI 9i obowiązują kryteria wyboru projektów dotyczące efektywności społeczno-zatrudnieniowej, z zastrzeżeniem pkt. 3.2.2.

3.2.2 W odniesieniu do osób:

- a) będących w pieczy zastępczej i opuszczających tę pieczę, o których mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- b) nieletnich, wobec których zastosowano środki zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich;
- c) przebywających w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, o których mowa w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty - do których są kierowane usługi aktywnej integracji nie ma obowiązku stosowania kryteriów efektywności społeczno-zatrudnieniowej;

3.2.3 Efektywność społeczno-zatrudnieniowa jest mierzona:

- a) wśród uczestników projektu względem ich sytuacji w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie, rozumianego zgodnie z definicją wskazaną w *Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie monitorowania postępu rzeczowego i realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020*;
- b) wśród uczestników projektu, którzy zakończyli udział w projekcie, a zakończenie udziału w projekcie należy uznać za zakończenie uczestnictwa w formie lub formach wsparcia realizowanych w ramach projektu zgodnie ze ścieżką udziału w projekcie. Zakończenie udziału w projekcie z powodu podjęcia zatrudnienia wcześniej niż uprzednio było to planowane można uznać za zakończenie udziału w projekcie zgodnie z zaplanowaną ścieżką udziału w projekcie;
- c) w stosunku do łącznej liczby uczestników projektu, którzy zakończyli udział w projekcie zgodnie ze ścieżką udziału w projekcie.

3.2.4 Efektywność społeczno-zatrudnieniowa mierzy efekt realizacji projektu względem uczestników projektu w dwóch wymiarach ich funkcjonowania:

- a) w wymiarze społecznym;
- b) w wymiarze zatrudnieniowym.

3.2.5 Kryterium efektywności społeczno-zatrudnieniowej w wymiarze społecznym oznacza odsetek uczestników projektu, którzy po zakończeniu udziału w projekcie:

a) dokonali postępu w procesie aktywizacji społeczno-zatrudnieniowej i zmniejszenia dystansu do zatrudnienia, przy czym postęp powinien być rozumiany m.in. jako:

- i. rozpoczęcie nauki;
- ii. wzmocnienie motywacji do pracy po projekcie;
- iii. zwiększenie pewności siebie i własnych umiejętności;
- iv. poprawa umiejętności rozwiązywania pojawiających się problemów;
- v. podjęcie wolontariatu;
- vi. poprawa stanu zdrowia;
- vii. ograniczenie nałogów;
- viii. doświadczenie widocznej poprawy w funkcjonowaniu (w przypadku osób z niepełnosprawnościami);
- ix. lub podjęli dalszą aktywizację w formie, która:
 - obrazuje postęp w procesie aktywizacji społecznej i zmniejsza dystans do zatrudnienia;
 - nie jest tożsama z formą aktywizacji, którą uczestnik projektu otrzymywał przed projektem;
 - nie jest tożsama z formą aktywizacji, którą uczestnik projektu otrzymywał w ramach projektu, chyba że nie jest ona finansowana ze środków EFS i że stanowi postęp w stosunku do sytuacji uczestnika projektu w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie.

3.2.6 Kryterium efektywności społeczno-zatrudnieniowej w wymiarze zatrudnieniowym oznacza odsetek uczestników projektu, którzy po zakończeniu udziału w projekcie zgodnie ze ścieżką udziału w projekcie podjęli zatrudnienie. Pomiar efektywności społeczno-zatrudnieniowej w wymiarze zatrudnieniowym odbywa się zgodnie z metodologią określoną dla efektywności zatrudnieniowej wskazaną w Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020.

3.2.7 Kryterium efektywności społeczno-zatrudnieniowej jest weryfikowane w terminie do 3 miesięcy od zakończenia udziału w projekcie, rozumianego zgodnie z pkt. 3.2.3 lit.b.

3.2.8 Potwierdzenie osiągnięcia kryterium efektywności społeczno-zatrudnieniowej następuje na podstawie dostarczonych przez uczestnika projektu dokumentów potwierdzających udział w aktywizacji społecznej, społeczno-zawodowej lub zawodowej, naukę w formach szkolnych, podjęcie zatrudnienia lub samozatrudnienia (np. zaświadczenie o udziale w KIS, kopia indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego, kopia umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej, zaświadczenie z zakładu pracy o zatrudnieniu, zaświadczenie potwierdzające rejestrację działalności gospodarczej, zaświadczenie PUP o wyrejestrowaniu z ewidencji osób bezrobotnych z powodu podjęcia pracy). Mając na uwadze powyższe, na etapie rekrutacji do projektu beneficjent zobowiąże uczestników do dostarczenia dokumentów potwierdzających osiągnięcie efektywności społeczno-zatrudnieniowej po zakończeniu udziału w projekcie - o ile uczestnicy ci rozpoczną aktywizację społeczną, społeczno-zawodową lub zawodową, naukę w formach szkolnych, zatrudnienie lub samozatrudnienie.

3.2.9 Efektywność społeczno-zatrudnieniowa pokazuje efekty reintegracji uczestników projektu osiągnięte w wyniku realizacji ścieżki udziału w projekcie.

3.3 Sposób realizacji projektu na rzecz rozwoju form aktywnej integracji oraz upowszechniania aktywnej integracji i pracy socjalnej

3.3.1 Wymogi względem wnioskodawców realizujących projekty w trybie pozakonkursowym

3.3.1.1 Wymogi merytoryczne:

- a) posiadanie przez gminę lub powiat aktualnego dokumentu programowego - powiatowej lub gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych - w zależności od wnioskodawcy realizującego projekt;
- b) nie posiadanie przez wnioskodawcę (gminę, powiat) strategii oznacza, że może on otrzymać dofinansowanie na realizację projektu - jeżeli udowodni, że kontynuuje prace nad jej przygotowaniem. Jednocześnie podejmując decyzję o dofinansowaniu projektu wnioskodawcy, który nie posiada strategii rozwiązywania problemów społecznych, IP wyznacza termin, do którego jest on zobowiązany przyjąć wskazany dokument. Nie jest możliwa realizacja projektu bez spełniania warunku posiadania aktualnej gminnej lub powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych;
- c) w przypadku nie zrealizowania wymogu posiadania strategii IP może zawiesić umowę

do czasu stworzenia przez gminę lub powiat dokumentu programowego – powiatowej gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych;

- d) w przypadku, gdy gmina lub powiat stworzy dokument programowy - powiatową lub gminną strategię rozwiązywania problemów społecznych ma możliwość ponownego uczestnictwa w projekcie od kolejnego roku kalendarzowego – lub w terminie wcześniejszym – za zgodą IP i pod warunkiem dostępności środków za realizację projektu pozakonkursowego.

3.3.1.2 Wymogi organizacyjne:

- a) OPS obowiązane są zatrudniać wymaganą przepisami o pomocy społecznej liczbę pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy, w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną, w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. OPS zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych;
- b) PCPR obowiązane są zatrudniać co najmniej jednego pracownika na stanowisku: doradca ds. osób niepełnosprawnych (może to być pracownik socjalny ds. osób niepełnosprawnych lub inny pracownik, którego głównym zadaniem jest pomoc świadczona osobom niepełnosprawnym; wymagany jest odpowiedni zapis w zakresie obowiązków służbowych lub opisie stanowiska pracy).;
- c) w przypadku ośrodków realizujących zadania pomocy społecznej należące do zadań gminy i powiatu wymagane jest równoczesne spełnienie wymogów określonych w pkt. a) i b).
- d) dla wnioskodawców niespełniających wymogów organizacyjnych w 2015 roku i ewentualnie w kolejnych latach, dofinansowanie projektu jest możliwe pod warunkiem przekazania do IP informacji, o których mowa w pkt. a) lub b) i uzyskania zgody IP na rozpoczęcie/kontynuację projektu realizowanego w trybie pozakonkursowym.
- e) w przypadku niedostarczenia informacji, o których mowa w pkt. a) i pkt. b) lub nieuzyskania zgody IP na rozpoczęcie realizacji projektu realizowanego w trybie pozakonkursowym gmina lub powiat traci możliwość uczestnictwa w projekcie, co oznacza zawieszenie (lub odstąpienie od podpisania) umowy o dofinansowanie projektu i nie przyznawanie środków finansowych danej jednostce samorządu terytorialnego na kolejny rok. Wydatki poniesione w okresie trwania projektu

są kwalifikowalne po ich rozliczeniu;

- f) w przypadku, gdy gmina lub powiat dostarczy informację, o których mowa w pkt. a) i pkt. b) i uzyska zgodę IP na rozpoczęcie/ kontynuację projektu realizowanego w trybie pozakonkursowym ma możliwość ponownego uczestnictwa w projekcie od kolejnego roku kalendarzowego lub w terminie wcześniejszym za zgodą IP i pod warunkiem dostępności środków na realizację projektu realizowanego w trybie pozakonkursowym.

3.3.1.3 Wymogi proceduralne:

- a) warunkiem udziału wnioskodawcy w projekcie jest spełnienie wymogów finansowych, co oznacza posiadanie wkładu własnego w wymaganej wysokości w ramach projektu, zgodnie z zapisami części 3.1.4 niniejszego Regulaminu *Zasady finansowania projektów w trybie pozakonkursowym*;
- b) zgodnie z zapisami *Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020*, instytucje zaangażowane we wdrażanie programów operacyjnych współfinansowanych ze środków EFS, zobowiązane są do kształtowania uregulowań prawnych umożliwiających zamawiającemu uwzględnienie dodatkowych celów społecznych podczas realizacji zamówienia publicznego tj. stosowania klauzul społecznych³⁶, zgodnie z pkt. 7 sekcji 6.5.1 ww. Wytycznych. W związku z powyższym, Beneficjent zostanie zobowiązany do określenia rodzaju zamówienia ramach, którego/ których uwzględni aspekty społeczne zgodnie ze wskazanymi przez siebie obszarami w załączniku nr 5.8.3 *Oświadczenie o stosowaniu klauzul społecznych*, przedkładanym na etapie składania załączników niezbędnych do podpisania umowy. Wskazany przez wnioskodawcę zakres zostanie ujęty w umowie o dofinansowanie projektu;
- c) w sytuacji, gdy wnioskodawcami są JST lub ich jednostki organizacyjne, IP zaleca, aby projekty realizowane przez ww. podmioty odbywały się przy wykorzystaniu mechanizmu zlecenia zadań zgodnie z *ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*.

³⁶ Klauzule społeczne określone w *Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020* należy rozumieć jako społeczne warunki realizacji zamówienia społecznego .

3.3.2 Zadania wnioskodawców – Ośrodków Pomocy Społecznej oraz Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie w projekcie pozakonkursowym na rzecz rozwoju i upowszechniania form aktywnej integracji

3.3.2.1 Projekty powinny być ukierunkowane na reintegrację osób lub rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym i wyprowadzanie tych osób z ubóstwa lub wykluczenia społecznego za pomocą zestawu kompleksowych i zindywidualizowanych form wsparcia, pozwalających na reintegrację tych osób lub rodzin. Ścieżka reintegracji może być realizowana w ramach jednego projektu (ścieżka udziału w projekcie) lub – ze względu na złożoność problemów i potrzeb danej osoby lub rodziny – wykraczać poza ramy jednego projektu i być kontynuowana w innym projekcie lub poza nim.

3.3.2.2 Projekt realizowany w ramach trybu pozakonkursowego obejmuje usługi aktywnej integracji, których celem jest:

- a) przywrócenie możliwości lub zdolności uzyskania zatrudnienia lub innej formy aktywności zawodowej;
- b) rozwinięcie lub wzmocnienie samodzielności życiowej i społecznej;
- c) zapobieganie procesom ubóstwa, marginalizacji i wykluczenia społecznego.

3.3.2.3 Wniosek może obejmować wyłącznie formy aktywnej integracji bądź formy aktywnej integracji oraz upowszechnianie aktywnej integracji i pracy socjalnej. Nie jest natomiast możliwa realizacja projektu obejmującego wyłącznie upowszechnianie aktywnej integracji i pracy socjalnej.

3.3.3 Wykorzystanie form aktywnej integracji

3.3.3.1 Narzędzia realizacji projektu

W odniesieniu do jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, stosuje mechanizmy wykorzystujące:

- a) kontrakt socjalny;
- b) program aktywności lokalnej;
- c) program integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.

Kontrakt socjalny:

1) Kontrakt socjalny³⁷ - jest pisemną umową pomiędzy osobą korzystającą ze świadczeń pomocy społecznej a pracownikiem socjalnym, mającą na celu określenie sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej, umożliwienia aktywizacji społeczno-zawodowej oraz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Kontrakt socjalny przewiduje wzajemne zobowiązania stron, w tym możliwości zastosowania:

- a) zasiłków i pomocy w naturze;
- b) pracy socjalnej;
- c) prac społecznie użytecznych;
- d) instrumentów aktywnej integracji;
- e) działań o charakterze środowiskowym.

2) Kontrakty socjalne przewidujące wyłącznie zasiłki i pomoc w naturze i pracę socjalną lub wyłącznie pracę socjalną są traktowane jako realizowane poza projektem. W przypadku realizacji kontraktu w ramach realizacji projektu, obowiązkowa jest realizacja „ścieżki reintegracji” obejmującej, co najmniej trzy instrumenty aktywnej integracji³⁸. Zastosowanie instrumentów aktywizacji zawodowej, oraz instrumentu aktywizacji edukacyjnej, jest możliwe wyłącznie przy zastosowaniu wraz z nimi instrumentów z grupy aktywizacji społecznej, edukacyjnej lub zdrowotnej.³⁹ Dobór instrumentów musi być adekwatny do potrzeb i możliwości uczestnika projektu. Może być dokonany zarówno spośród instrumentów jednej grupy jak i kilku grup.

3) Zasiłki i pomoc w naturze w ramach kontraktu socjalnego lub innej formy aktywizacji zgodnie z przepisami o pomocy społecznej, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych mogą być udzielane w postaci:

- a) świadczeń pieniężnych oraz świadczeń niepieniężnych, stanowiących zadania własne jednostki samorządu terytorialnego, jeżeli są adresowane do uczestników projektu;

³⁷ Podstawą prawną realizacji kontraktu socjalnego jest art. 108 Ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2015 r., poz. 163 z późn. zm.)

³⁸ W przypadku skierowania do Centrum Integracji Społecznej lub Klubu Integracji Społecznej może być zastosowany jeden instrument. Analogiczna sytuacja jest możliwa w przypadku Warsztatu Terapii Zajęciowej o ile dotychczasowy udział osób niepełnosprawnych w zajęciach w ramach WTZ zostanie rozszerzony o dodatkowe elementy (np. udział w innych pracowniach, warsztatach) sfinansowane ze środków projektu i jednocześnie ogólna liczba uczestników WTZ zostanie zwiększona.

³⁹ Z instrumentów aktywnej integracji mogą korzystać również osoby zaliczone do otoczenia osób wykluczonych społecznie, o ile mieszczą się w limicie wydatków na uczestnika projektu (przy czym wydatki na wsparcie otoczenia osób wykluczonych nie mogą przekroczyć 50% limitu wydatków na uczestnika projektu), a działania wobec uczestnika projektu (korzystanie z instrumentów aktywnej integracji) zostaną prawidłowo zaplanowane zgodnie z Regulaminem

- b) świadczeń pieniężnych i niepieniężnych na usamodzielnianie osób opuszczających pieczę zastępczą oraz domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze i specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze oraz na kontynuowanie nauki przez te osoby oraz wydatki na utrzymanie osób w pieczy zastępczej z wyjątkiem: pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym, pomocy w uzyskaniu zatrudnienia, pomocy na zagospodarowanie - w formie rzeczowej dla osób usamodzielnianych, w tym opuszczających pieczę zastępczą (art. 36, pkt. 2 lit q ustawy o pomocy społecznej oraz art. 140 ust. 1 pkt 1 lit c oraz pkt 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej), które zostały zaliczone do instrumentów aktywnej integracji;
 - c) świadczeń pieniężnych na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla uchodźców, zgodnie z art. 36 ust. 1 pkt. g) ustawy o pomocy społecznej;
 - d) dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, o którym mowa w art. 35a, ust. 1 pkt 7 i 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.
- 4) Praca socjalna w ramach kontraktu socjalnego oznacza działania realizowane przez pracownika socjalnego, mające na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Zgodnie z kryterium dopuszczalności Beneficjent obligatoryjnie stosuje pracę socjalną jako instrument aktywnej integracji o charakterze społecznym. Projekty obejmujące wyłącznie pracę socjalną nie są przyjmowane do dofinansowania.
- 5) Prace społecznie użyteczne w ramach kontraktu socjalnego oznaczają prace wykonywane przez bezrobotnych bez prawa do zasiłku na skutek skierowania przez starostę, organizowane przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej, zgodnie z przepisami o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;

- 6) Instrumenty aktywnej integracji w ramach kontraktu socjalnego oznaczają zespół instrumentów o charakterze aktywizacyjnym, opisanych w części 3.3.3.2;
- 7) Działania o charakterze środowiskowym są to inicjatywy integracyjne obejmujące:
- a) przygotowanie i wsparcie działań indywidualnych i programów środowiskowych, np. spotkania z grupami docelowymi, przeprowadzanie badań diagnostycznych, przygotowywanie raportów dotyczących potrzeb i zasobów danej społeczności;
 - b) edukację społeczną i obywatelską, w tym organizowanie spotkań, konsultacji, działań edukacyjnych i debat społecznych dla mieszkańców;
 - c) inne działania o charakterze integracyjnym wynikające np. z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, o przeciwdziałaniu narkomanii.
- 8) W przypadku określonych grup odbiorców zamiast kontraktu socjalnego można zamiennie stosować narzędzie będące jego odmianą:
- a) w przypadku osób bezdomnych - indywidualny program wychodzenia z bezdomności;
 - b) w przypadku uchodźców i imigrantów - indywidualny program integracyjny;
 - c) w przypadku osób opuszczających pieczę zastępczą (rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną) oraz domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze - indywidualny program usamodzielnienia;
 - d) w przypadku osób uczęszczających na zajęcia w ramach CIS - indywidualny program zatrudnienia socjalnego;
 - e) w przypadku osób niepełnosprawnych, osób w ramach interwencji kryzysowej oraz innych osób korzystających ze wsparcia PCPR, w projektach tych jednostek dopuszcza się możliwość działań indywidualnych (umowa) na zasadach analogicznych jak dla kontraktu socjalnego⁴⁰.
- 9) Proces wsparcia osób, rodzin, środowisk i lokalnych społeczności zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym odbywa się w oparciu o ścieżkę reintegracyjną, stworzoną indywidualnie dla każdej osoby, rodziny, środowiska lub lokalnych społeczności, z uwzględnieniem diagnozy sytuacji problemowej, zasobów, potencjału, predyspozycji, potrzeb.

⁴⁰ W ramach aktywnej integracji nie są finansowane turnusy rehabilitacyjne, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

- 10) W odniesieniu do osób, których ścieżka reintegracyjna zakłada utworzenie przedsiębiorstwa społecznego lub zatrudnienie w takim przedsiębiorstwie rekomenduje się kontynuację wsparcia w ramach PI 9v, aby osiągnąć cele aktywnej integracji (w szczególności osiągnąć zatrudnienie lub zatrudnienie lepszej jakości).
- 11) W ramach ścieżki reintegracyjnej, obok usług aktywnej integracji, mogą być realizowane usługi społeczne świadczone w interesie ogólnym, jeżeli jest to niezbędne dla zapewnienia indywidualizacji i kompleksowości wsparcia dla konkretnej osoby, rodziny, środowiska czy lokalnej społeczności i przyczynia się do realizacji celów aktywnej integracji, przy czym wsparcie jest skoncentrowane na osobie i jej potrzebach, a nie na rozwijaniu usług.

Program aktywności lokalnej⁴¹:

- 1) PAL skierowany jest do osób w ramach konkretnego środowiska lub członków danej społeczności. Oznacza to, że w ramach programu można prowadzić działania aktywizacyjne adresowane do osób mieszkających na pewnej przestrzeni, obejmującej obszar gminy, dzielnicy, osiedla, sołectwa, wsi. Może to być środowisko grupy zawodowej lub społecznej (np. niepełnosprawnych, osób opuszczających pieczę zastępczą), mieszkańców bloku czy nawet kilku rodzin mieszkających w okolicy.
- 2) PAL powinien określać:
 - a) diagnozę opartą na wskaźnikach lub badaniach uzasadniającą wybór środowiska zagrożonego wykluczeniem społecznym i wymagającego wsparcia;
 - b) cele oraz przewidywane rezultaty programu;
 - c) adresatów do których adresowany jest program;
 - d) opis planowanych działań i metody realizacji programu;
 - e) czas trwania programu i harmonogram realizacji poszczególnych działań;
 - f) sposób finansowania realizacji programu (źródła finansowania z podziałem na poszczególne działania);
 - g) podział odpowiedzialności za realizację poszczególnych części składowych.
- 3) Zgodnie, z kryterium dopuszczalności programy aktywności lokalnej, zaplanowane w ramach projektu, są obligatoryjnie powiązane z działaniami rewitalizacji i realizowane

⁴¹ Podstawą prawną programu jest art. 110 ust. 10 lub art. 112 ust. 13 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym rada gminy lub rada powiatu, biorąc pod uwagę potrzeby w zakresie pomocy społecznej, opracowuje i kieruje do wdrożenia lokalne programy pomocy społecznej. Podstawą prawną może być również art. 41 ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, który przewiduje, że gmina przyjmuje gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Program aktywności lokalnej może być częścią lub rozwinięciem przyjętych już programów lokalnych. Na etapie przygotowywania i składania wniosku program nie musi być już przyjęty przez radę gminy lub powiatu.

są poprzez usługi aktywnej integracji, w tym pracę socjalną ze społecznością lokalną, animację lokalną lub organizowanie społeczności lokalnej. Projekty, uwzględniające realizację programów aktywności lokalnej, obligatoryjnie przewidują wsparcie dla osób lub rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz środowisk lub lokalnych społeczności zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w związku z rewitalizacją obszarów zdegradowanych, o której mowa w *Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020*.

- 4) W ramach PAL przewiduje się możliwość zastosowania:
 - a) zasiłków i pomocy w naturze;
 - b) środowiskowej pracy socjalnej;
 - c) instrumentów aktywnej integracji;
 - d) prac społecznie użytecznych;
 - e) działań o charakterze środowiskowym.
- 5) W przypadku realizacji PAL w ramach projektu, obowiązkowe jest zastosowanie, co najmniej czterech instrumentów aktywnej integracji⁴² z tym że każda z osób uczestniczących w projekcie musi skorzystać z co najmniej jednego instrumentu aktywnej integracji⁴³. Programy aktywności lokalnej przewidujące wyłącznie środowiskową pracę socjalną i działania o charakterze środowiskowym lub wyłącznie środowiskową pracę socjalną nie mogą być finansowane ze środków EFS, w ramach RPO WZ. Dobór instrumentów musi być adekwatny do potrzeb i możliwości uczestnika projektu. Może być dokonany zarówno spośród instrumentów jednej grupy, jak i kilku grup;
- 6) Środowiskowa praca socjalna w ramach PAL jest działaniem realizowanym przez pracownika socjalnego lub inną osobę, mającym na celu pomoc osobom i rodzinom w środowisku we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi;

⁴² W przypadku skierowania do Centrum Integracji Społecznej lub Klubu Integracji Społecznej może być zastosowany jeden instrument. Analogiczna sytuacja jest możliwa w przypadku Warsztatu Terapii Zajęciowej, o ile dotychczasowy udział osób niepełnosprawnych w zajęciach w ramach WTZ zostanie rozszerzony o dodatkowe elementy (np. udział w innych pracowniach, warsztatach) sfinansowane ze środków projektu i jednocześnie ogólna liczba uczestników WTZ zostanie zwiększona.

⁴³ Z instrumentów aktywnej integracji mogą korzystać również osoby zaliczone do otoczenia osób wykluczonych społecznie, o ile mieszczą się w limicie wydatków na uczestnika projektu (przy czym wydatki na wsparcie otoczenia osób wykluczonych nie mogą przekroczyć 50% limitu wydatków na uczestnika projektu), a działania wobec uczestnika projektu (korzystanie z instrumentów aktywnej integracji) zostaną prawidłowo zaplanowane

- 7) Instrumenty aktywnej integracji w ramach programu aktywności lokalnej to zespół instrumentów o charakterze aktywizacyjnym;
- 8) Prace społecznie użyteczne w ramach PAL oznaczają prace wykonywane przez bezrobotnych bez prawa do zasiłku na skutek skierowania przez starostę, organizowane przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej, zgodnie z przepisami o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
- 9) Działania o charakterze środowiskowym realizowane w ramach P są to inicjatywy integracyjne obejmujące:
 - a) przygotowanie i wsparcie działań indywidualnych oraz programów środowiskowych, np. spotkania z grupami docelowymi, przeprowadzanie badań diagnostycznych, przygotowywanie raportów dotyczących potrzeb i zasobów danej społeczności;
 - b) edukację społeczną i obywatelską, w tym organizowanie spotkań, konsultacji, działań edukacyjnych i debat społecznych dla mieszkańców;
 - c) inne działania o charakterze integracyjnym, wynikające np. z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, o przeciwdziałaniu narkomanii.

Program integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych⁴⁴:

- 1) Program jest adresowany jest do osób niepełnosprawnych jako zadanie PCPR.
- 2) W ramach programu możliwe jest sfinansowanie działań na rzecz integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych, których wykonawcą jest powiatowe centrum pomocy rodzinie lub:
 - a) gmina⁴⁵;
 - b) organizacja pozarządowa;
 - c) inny podmiot działający statutowo na rzecz osób niepełnosprawnych

która/y wystąpi do PCPR z inicjatywą realizacji tego typu działań lub gdy z taką inicjatywą wystąpi PCPR.

⁴⁴ Podstawą prawną wsparcia jest art. 112 ust. 13 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym Rada Powiatu, biorąc pod uwagę potrzeby w zakresie pomocy społecznej, opracowuje i kieruje do wdrożenia lokalne programy pomocy społecznej lub art. 35a ust. 1 pkt 1 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, który przewiduje opracowywanie i realizację, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej. Wsparcie może być częścią lub rozwinięciem przyjętych już programów lokalnych.

⁴⁵ Art. 4 ust. 5 ustawy o samorządzie powiatowym.

- 3) Program na rzecz integracji społecznej i zawodowej obejmuje zadania (usługi) mające na celu:
- a) wsparcie osób niepełnosprawnych w podejmowaniu aktywizacji zawodowej i integracji społecznej;
 - b) włączanie osób niepełnosprawnych w zajęcia na rzecz aktywizacji zawodowej, realizowane w warsztatach terapii zajęciowej;
- 4) W ramach programu na rzecz integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych przewiduje się możliwość zastosowania:
- a) zasiłków i pomocy w naturze;
 - b) środowiskowej pracy socjalnej;
 - c) instrumentów aktywnej integracji;
 - d) działań o charakterze środowiskowym.

3.3.3.2 Instrumenty aktywnej integracji.

- 1) Wsparcie w postaci usług aktywnej integracji jest adresowane do:
- a) osób lub rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym;
 - b) środowisk lub lokalnych społeczności zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym,
w szczególności do lokalnych społeczności na obszarach zdegradowanych, w tym objętych rewitalizacją.
- 2) Wsparcie osób, rodzin, środowisk lub lokalnych społeczności zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym odbywa się z wykorzystaniem usług aktywnej integracji o charakterze:
- a) społecznym, których celem jest przywrócenie lub wzmocnienie kompetencji społecznych, zaradności, samodzielności i aktywności społecznej, obejmujących:
 - organizowanie i finansowanie uczestnictwa w placówkach wsparcia dziennego, świetlicach i klubach, o których mowa w przepisach pomocy społecznej, przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz przepisach o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
 - koszty vouchera (talonu) na samodzielny zakup usług społecznych dokonywanego przez osobę będącą stroną kontraktu socjalnego lub inną formą działań - objętą działaniami aktywnej integracji jako działanie służące usamodzielnieniu klienta

pomocy społecznej. Zasady zakupu usług i ich wykaz określa ośrodek pomocy społecznej lub powiatowe centrum pomocy rodzinie;

- organizację i finansowanie usług wspierających osoby niepełnosprawne, w tym kosztów zatrudnienia tłumacza osoby głuchoniemej, przewodnika osoby niewidomej, asystenta osoby niepełnosprawnej;
- organizację i finansowanie usług wspierających animację lokalną, w tym kosztów zatrudnienia animatora lokalnego, lidera klubu integracji społecznej, streetworkera;
- organizację i finansowanie usług wsparcia i aktywizacji rodzin marginalizowanych, w tym kosztów zatrudnienia asystenta rodzinnego i koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej (zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej), konsultantów rodzinnych, mediatorów itp.;
- pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym, pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej dla osób usamodzielnianych, w tym osób opuszczających pieczę zastępczą (art. 36, pkt. 2 lit q ustawy o pomocy społecznej, art. 140 ust. 1 pkt 1 lit c oraz pkt 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej), oraz bezdomnych;
- organizacja i finansowanie kosztów wolontariatu, zgodnie z przepisami o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz kosztów zatrudnienia osoby prowadzącej klub wolontariuszy;
- organizacja i finansowanie metod pracy w środowisku rodzinnym;
- organizacja i finansowanie uczestnictwa w grupach i klubach samopomocowych, w tym kosztów zatrudnienia osoby prowadzącej klub lub grupę;
- organizacja i finansowanie treningów kompetencji i umiejętności społecznych, w tym kosztów zatrudnienia i działania osoby prowadzącej klub lub grupę;
- organizacja i finansowanie poradnictwa specjalistycznego, interwencji kryzysowej, mediacji rodzinnej oraz udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach, służące przywróceniu samodzielności życiowej, w tym powrotu na rynek pracy;
- organizacja i finansowanie poradnictwa i wsparcia indywidualnego oraz grupowego w zakresie podniesienia kompetencji życiowych i umiejętności społeczno-zawodowych umożliwiających docelowo powrót do życia społecznego, w tym powrót na rynek pracy i aktywizację zawodową;

- finansowanie kosztów wynagrodzenia pracownika socjalnego/doradcy ds. osób niepełnosprawnych (wynagrodzenie sfinansowane w odniesieniu do realizowanych kontraktów socjalnych/indywidualnych programów aktywizacyjnych w ramach ryczału na uczestnika projektu.
- b) zawodowym, których celem jest pomoc w podjęciu decyzji dotyczącej wyboru lub zmiany zawodu, wyposażenie w kompetencje i kwalifikacje zawodowe oraz umiejętności pożądane na rynku pracy, pomoc w utrzymaniu zatrudnienia, obejmujące:
- uczestnictwo w zajęciach Centrum Integracji Społecznej, zgodnie z przepisami o zatrudnieniu socjalnym; skierowanie odbywa się w ramach kontraktu socjalnego (lub innej formy aktywizacji); skierowanie do uczestnictwa oznacza sfinansowanie kosztów pobytu i uczestnictwa osoby skierowanej (z wyjątkiem świadczenia integracyjnego finansowanego ze środków Funduszu Pracy) w uzgodnionej wysokości;
 - uczestnictwo w zajęciach Klubu Integracji Społecznej, zgodnie z przepisami o zatrudnieniu socjalnym; skierowanie odbywa się w ramach kontraktu socjalnego, programu aktywności lokalnej, programu integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych i obejmuje sfinansowanie kosztów pobytu i uczestnictwa w uzgodnionej wysokości lub sfinansowanie kosztów funkcjonowania klubu w zakresie odpowiadającym uczestnictwu osób skierowanych;
 - praktyka lub staż w spółdzielni socjalnej lub innym podmiocie również w przedsiębiorstwie (po konsultacji z właściwym powiatowym urzędem pracy w przypadku, gdy klientem jest osoba bezrobotna. IP rekomenduje współpracę z PUP w tym zakresie);
 - włączanie osób niepełnosprawnych w zajęcia na rzecz aktywizacji zawodowej, realizowane w warsztatach terapii zajęciowej poprzez finansowanie zajęć związanych z uczestnictwem w WTZ (w zakresie nie finansowanym przez PFRON) oraz wszystkich dodatkowych działań na rzecz aktywnej integracji dotychczas nie oferowanych przez WTZ (np. dodatkowe zajęcia aktywizacyjne);
 - usługi wspierające aktywizację zawodową; organizacja i finansowanie usług wspierających, w tym: trenera pracy, doradcy zawodowego.
- c) edukacyjnym, których celem jest wzrost poziomu wykształcenia lub jego dostosowanie do potrzeb rynku pracy, obejmujące:

- skierowanie i sfinansowanie zajęć szkolnych, związanych z uzupełnieniem wykształcenia na poziomie podstawowym, gimnazjalnym, ponadgimnazjalnym lub policealnym oraz kosztów z nimi związanych;
- skierowanie i sfinansowanie zajęć w ramach kształcenia ustawicznego⁴⁶, mających na celu uzyskanie zawodu lub przygotowania zawodowego (po konsultacji z właściwym powiatowym urzędem pracy w przypadku, gdy klientem jest osoba bezrobotna);
- skierowanie i sfinansowanie zajęć w ramach podnoszenia kluczowych kompetencji o charakterze zawodowym lub zdobywania nowych kompetencji i umiejętności zawodowych, umożliwiających aktywizację zawodową⁴⁷ (po konsultacji z właściwym powiatowym urzędem pracy w przypadku, gdy klientem jest osoba bezrobotna);
- organizacja i sfinansowanie usług wspierających aktywizację edukacyjną (np. brokera edukacyjnego⁴⁸);
- sfinansowanie kosztów nauki na poziomie wyższym dla osób opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze lub inne formy opieki zastępczej.

d) zdrowotnym, których celem jest wyeliminowanie lub złagodzenie barier zdrowotnych utrudniających funkcjonowanie w społeczeństwie lub powodujących oddalenie od rynku pracy, w tym:

- skierowanie i sfinansowanie terapii psychologicznej, rodzinnej lub psychospołecznej dla rodzin lub osób;
- skierowanie i sfinansowanie programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie, o którym mowa w przepisach o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- skierowanie i sfinansowanie programu psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego w przypadku osób uzależnionych od alkoholu, w rozumieniu przepisów o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;

⁴⁶ Kształcenie ustawiczne nie obejmuje studiów licencjackich, magisterskich i podyplomowych.

⁴⁷ W przypadku szkoleń zawodowych i kursów zawodowych istnieje możliwość sfinansowania stypendium szkoleniowego w wysokości nie większej niż 120% zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.) pod warunkiem, że liczba godzin szkolenia lub kursu wynosi nie mniej niż 150 godzin miesięcznie – w przypadku niższego wymiaru godzin, wysokość stypendium ustala się proporcjonalnie.

⁴⁸ Broker edukacyjny - pośrednik między klientem a rynkiem szkoleniowym. Doradca edukacyjny dobiera kierunek, rodzaj, poziom szkolenia, konfrontując je z potrzebami rynku uwzględniając przy tym certyfikacje, koszty szkolenia i indywidualne możliwości psychofizyczne i ekonomiczne klienta.

- skierowanie i sfinansowanie programu terapeutycznego w zakładzie opieki zdrowotnej dla osób uzależnionych od narkotyków lub innych środków odurzających w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii;

3) Zaplanowane w ramach projektu działania w zakresie aktywizacji zawodowej nie mogą stanowić pierwszego elementu wsparcia w ramach ścieżki reintegracyjnej.

4) Praca socjalna jest traktowana jako instrument aktywnej integracji o charakterze społecznym i obowiązkowo stosowana w projektach przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej. Jednocześnie projekty obejmujące wyłącznie pracę socjalną nie są przyjmowane do dofinansowania.

5) OPS i PCPR nie wdrażają samodzielnie usług aktywnej integracji o charakterze zawodowym. Wdrożenie tych usług w ramach projektów ww. jednostek jest możliwe wyłącznie przez podmioty wyspecjalizowane w zakresie aktywizacji zawodowej, w szczególności:

- a) PUP i inne instytucje rynku pracy, o których mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, w szczególności w ramach Programu Aktywizacja i Integracja;
- b) CIS i KIS;
- c) spółdzielnie socjalne, o których mowa w ustawie z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych;
- d) organizacje pozarządowe, o których mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Usługi aktywnej integracji o charakterze zawodowym w ramach projektów OPS lub PCPR są realizowane:

- a) przez partnerów OPS lub PCPR w ramach projektów partnerskich;
- b) przez PUP na podstawie porozumienia o realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy i na zasadach określonych w tej ustawie;
- c) przez podmioty wybrane w ramach zlecenia zadania publicznego na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- d) przez podmioty danej jednostki samorządu terytorialnego wyspecjalizowane w zakresie reintegracji zawodowej, o ile zostaną wskazane we wniosku o dofinansowanie projektu jako realizatorzy projektu.

- 6) IP zaleca, aby w ramach projektów pozakonkursowych jednostki organizacyjne pomocy społecznej, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, wdrażając usługi aktywnej integracji, zlecały realizację określonych zadań projektowych na zasadach dotyczących zlecenia realizacji zadań publicznych, określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
- 7) W ramach wsparcia towarzyszącego dopuszcza się inne instrumenty wsparcia, w tym:
- a) finansowanie kosztów opieki nad dzieckiem lub osobą zależną (na czas realizacji zajęć), poniesione przez osobę będącą uczestnikiem zajęć lub koszty zorganizowania zajęć z dziećmi lub osobami zależnymi osób będących uczestnikami zajęć;
 - b) finansowanie kosztów pobytu dziecka uczestnika projektu w świetlicach i klubach;
 - c) finansowanie kosztów ubezpieczenia zdrowotnego uczestnika projektu;
 - d) finansowanie kosztów dojazdów uczestników projektu oraz osób z ich otoczenia, które korzystają z instrumentów aktywnej integracji a w przypadku niepełnosprawnych uczestników ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności również ich opiekunów, związane z uczestnictwem w kursach, poradnictwie, szkoleniach, konsultacjach i innych zajęciach, związanych z realizacją projektu;
 - e) finansowanie kosztów wyżywienia dla uczestników projektu oraz osób z ich otoczenia, które korzystają z instrumentów aktywnej integracji, a w przypadku niepełnosprawnych uczestników ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności także ich opiekunów, podczas zajęć wynikających z zaplanowanej ścieżki reintegracji;
 - f) kierowanie i finansowanie kosztów badań profilaktycznych lub specjalistycznych w związku z możliwością podjęcia zatrudnienia;
 - g) finansowanie kosztów ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków uczestników projektu.

IV Informacje ogólne

4.1 Informacje o naborze

4.1.1 Przedmiotem naboru są projekty realizowane w trybie pozakonkursowym przez Ośrodki Pomocy Społecznej oraz Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie na lata 2015-2017, finansowane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020.

4.1.2 Funkcję Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 pełni Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego, natomiast Instytucją Pośredniczącą dla VII Osi priorytetowej jest Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie.

4.1.3 Nabór wniosków pozakonkursowych w ramach Działania 7.1 ogłaszany jest przez Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie.

4.1.4 Projekty w ramach niniejszego naboru mogą mieć wyłącznie charakter wdrożeniowy i obejmować świadczenie usług integracji społecznej.

4.2 Podstawa prawna i dokumenty programowe

4.2.1 *Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320, z późn. zm.) zwanym dalej „rozporządzeniem ogólnym”;*

4.2.2 *Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 470, z późn. zm.);*

4.2.3 *Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1146 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”

4.2.4 *Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych* (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.);

4.2.5 *Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych* (Dz. U. z 2013 r. poz. 907, z późn. zm.);

4.2.6 *Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 z dnia 12.02.2015 r.;*

4.2.7 *Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014 – 2020 z dnia 29 lipca 2015 r.;*

4.2.8 *Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020 z dnia 28 maja 2015 r.;*

4.2.9 *Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 z dnia 10 kwietnia 2015 r.;*

4.2.10 *Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie realizacji zasady partnerstwa na lata 2014-2020 z dnia 31 marca 2015 r.;*

4.2.11 *Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020 z dnia 31 marca 2015 r. ;*

4.2.12 *Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 z dnia 22 kwietnia 2015 r.;*

4.2.13 *Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020 z dnia 22 lipca 2015 r.;*

4.2.14 *Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 z dnia 3 lipca 2015 r.;*

4.2.15 *Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2014-2020 z dnia 3 marca 2015 r.*

4.2.16 *Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie informacji i promocji programów operacyjnych polityki spójności na lata 2014-2020 z dnia 30 kwietnia 2015 r.;*

4.2.17 *Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie realizacji zasady równości szans*

i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020 z dnia 8 maja 2015 r.;

4.2.18 Niniejszy *Regulamin* należy stosować z uwzględnieniem aktów prawnych i dokumentów wymienionych powyżej oraz w oparciu o odpowiednie przepisy ustawodawstwa krajowego i wspólnotowego, a w szczególności w oparciu o ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163) oraz:

- a) Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356, z późn. zm.);
- b) Ustawę z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2015 r., poz. 618 z późn. zm.);
- c) Ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.);
- d) Ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.);
- e) Ustawę z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375, z późn. zm.);
- f) Ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2014 r., poz. 1118, z późn. zm.);
- g) Ustawę z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2011 r. Nr 43, poz. 225, z późn. zm.);
- h) Ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 r. poz. 149, z późn. zm.);
- i) Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 124, z późn. zm.);
- j) Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r.

- Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.);
- k) Ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* (Dz. U. z 2015 r. poz. 332, z późn. zm.);
 - l) Ustawę z dnia 26 października 1982 r. *o postępowaniu w sprawach nieletnich* (Dz. U. z 2014 r. poz. 382, z późn. zm.);
 - m) Ustawę z dnia 6 stycznia 2005 r. *o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym* (Dz. U. z 2015r. , poz. 573, z późn. zm.).

Uwaga! W przypadku wprowadzenia zmian w powyższych dokumentach programowych Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie zastrzega sobie możliwość wprowadzenia niezbędnych zmian w niniejszym dokumencie. Ewentualne zmiany będą publikowane na stronie www.wup.pl.

4.3 Kontakt i dodatkowe informacje

4.3.1 Dodatkowych informacji dla ubiegających się o dofinansowanie udziela:

Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie:

Biuro Informacji i Promocji EFS w Szczecinie,

ul. Mickiewicza 41, pok. 210, 211, tel. 91 4256 163, 91 42 56 164,

oraz

Biuro Informacji i Promocji EFS w Koszalinie,

ul. Słowiańska 15a, pok. 25, 26, tel. 94 34 45 025, 94 34 45 026.

4.3.2 Istnieje możliwość zgłaszania pytań dotyczących naboru drogą elektroniczną na adres: efs@wup.pl oraz efskoszalin@wup.pl.

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania będą publikowane na stronie internetowej.

V. Załączniki

- 5.1 Formularz wniosku o dofinansowanie projektu.
- 5.2 Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu pozakonkursowego Ośrodków Pomocy Społecznej oraz Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie.
- 5.3 Karta oceny wniosku o dofinansowanie projektu pozakonkursowego Ośrodków Pomocy Społecznej oraz Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie.
- 5.4 Instrukcja do standardu minimum realizacji zasady równości szans kobiet i mężczyzn w programach operacyjnych współfinansowanych z EFS.
- 5.5 Wykaz instytucji, które zostały zidentyfikowane jako uprawnione do realizacji projektów w trybie pozakonkursowym w ramach Priorytetu inwestycyjnego 9i: Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie.
- 5.6 Wspólna lista wskaźników kluczowych.
- 5.7 Algorytm podziału środków finansowych projektów trybu pozakonkursowego Ośrodków Pomocy Społecznej oraz Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie z terenu województwa zachodniopomorskiego.
- 5.8 Wzór umowy o dofinansowanie.
 - 5.8.1 Wzór Deklaracji poświadczającej udział własny wnioskodawcy
 - 5.8.2 Informacja o jednostce realizującej projekt oraz numerze rachunku bankowego wyodrębnionego na potrzeby projektu
 - 5.8.3 Informacja o rachunku bankowym beneficjenta
 - 5.8.4 Oświadczenie o stosowaniu klauzul społecznych
- 5.9 Wzór umowy o dofinansowanie – kwoty ryczałtowe.

Wszystkie załączniki są zamieszczone na stronach internetowych www.rpo.wz.pl, www.wup.pl oraz na portalu.

W przypadku zmiany regulaminu i/lub załączników do regulaminu, IP zamieszcza w każdym miejscu, w którym podała do publicznej wiadomości regulamin i/lub załączniki informację o ich zmianie, aktualną treść regulaminu i/lub załączników, uzasadnienie oraz termin, od którego zmiana obowiązuje. IP udostępnia na stronach internetowych www.wup.pl oraz www.rpo.wzp.pl poprzednie i obowiązujące wersje regulaminu i/lub załączników. W związku z tym zaleca się, aby wnioskodawcy zainteresowani aplikowaniem o środki w ramach niniejszego konkursu na bieżąco zapoznawali się z informacjami zamieszczanymi na stronach internetowych www.wup.pl oraz www.rpo.wzp.pl.